TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ ADINA SAHİBİ :
KUTLU TÜRKER

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
EMİN DAYIOĞLU

ADRES :
P.K. 73
Bakanlıklar/ANKARA

Telefonlar :
18 02 16
18 72 40/60

Telgraf Adresi :
STANDARD — ANKARA

Abone Koşulları :
Yıllık : 180 TL.
Sayısı : 15 TL.

Reklam Tarifesi :
Arka kapak dışı — 2000 TL.
Ön ve arka kapak içi — 1500 TL.
İç sayfalar — 1000 TL.
Yarım sayfa — 500 TL.
Ek renk başına — 250 TL.
TSE Markalı mamullere % 25 indirim uygulanır.

Dergide yayımlanan yazılardaki görüşler yazarlarına ait olup derginin ve yazarın adı anılarak aktarılabilir.

DİZGİ ve BASKI :
ŞANAL MATBAASI
ANKARA

STANDARD

EKONOMİK VE TEKNİK DERGİ

Sayı : 210 Yıl : 18

HAZİRAN 1979

İ Ç İ N D E K İ L E R

TSE'nin XVIII. Genel Kurulu Toplandı S. 2 - 5

8 Kasım 1978 - 30 Haziran 1979 Döneminde Çalışma Raporundan Özetler S. 6 - 8

Standard Dünyasından Haberler S. 9 - 12

Arıçtan Tönük Standard Hazırlama Dairesi Başkanlığına Atandı S. 13

Yöneylem Araştırması 5. Ulusal Kongresi Toplandı S. 13

Standard Söyleşileri S. 14

Yeni Yayımlanan Türk Standardları S. 15

Uluslararası Standardlaştırma Örgütünün Tütün ve Tütün Ürünleri İle İlgili Standardları S. 16 - 17

TSE Markası Alan Firmalar S. 17

Enstitümüzün 1979 - 1980 Dönemi Standard Hazırlama İş Programı S. 18 - 23

Segem Genel Müdürlüğünün Düzenlediği Eğitim Semineri Enstitümüz Konferans Salonunda Yapıldı S. 24 - 26

Standard Hazırlama Çalışmalarımız S. 27

Teknik Kurul S. 28 - 29

İmalat Yeterlilik ve Kalite Belgesi Alan Firmalar S. 29 - 30

Yeni Yayımlanan ISO ve IEC Standardları S. 31

TSE'nin XVIII. Genel Kurulu Toplandı

Enstitümüzün 18. Olağan Genel Kurul Toplantısı, 31 Mayıs 1979 günü Ankara'da Enstitü Merkezinde yapılmıştır.

TSE Genel Kurulunu oluşturan Üniversiteler, bilim kuruluşları, kamu ve özel kesimlerden 200'ü aşkın temsilci hazır bulunmuştur.

TSE Yönetim Kurulu Başkanı Kutlu Türker'in Genel Kurulu açmasından sonra, Başkanlık Divanı için verilen iki ayrı önerge okunmuş ve yapılan oylama sonucunda, tabii üyelerden TSE Ormancılık - Orman Ürünleri Hazırlık Grubu Başkanı İsmet Öztunalı Başkanlığa; Başkan Vekilliklerine ise TSE Elektrik Hazırlık Grubu Başkanı Argun Ceyhan ve A.İ.T.İ.A. Öğretim görevlisi Tunçtan Baltacıoğlu seçilmişlerdir. Divan Başkanı İsmet Öztunalı'nın teşekkür konuşmasından sonra, saygı duruşu yapılmış ve Başbakan Bülent Ecevit, Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı Faruk Sükan, Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı Orhan Eyüboğlu, Devlet Bakanı Salih Yıldız, Devlet Bakanı Ahmet Şener, Milli Savunma Bakanı N. Akmandor, Milli Eğitim Bakanı Necdet Uğur, Bayındırlık Bakanı Şerafettin Elçi, Gümrük ve Tekel Bakanı Tuncay Mataracı, Ulaştırma Bakanı Güneş Öngüt, Çalışma Bakanı A. B. Ersoy, Yerel Yönetim Bakanı M. Özdemir, Turizm ve Tanıtma Bakanı Alev Çoşkun, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı D. Baykal tarafından gönderilen başarı dileyen mesajlar okunmuştur.

Genel Kuruldan bir görünüş.

Daha sonra gündemin 3. Maddesine geçilerek TSE Elektronik Hazırlık Grubu Başkanı Süleyman Pembeci'nin istifasıyla boşalan başkanlığa vekaleten atanan Kenan Bakin'in asaletinin onanması oya sunulmuş ve kabul edilmiştir.

Gündemin 12. Maddesinde görüşülecek olan personel yönetmeliği, organlar yönetmeliği, bütçe ve hesap yönetmeliği değişikliklerinin incelenebilmesi için komisyonlar oluşturulmuştur. Organlar yönetmeliği değişikliklerini incelemek üzere Prof. Dr. Necmi Tanyolaç, Yılmaz Kuşkay, Melih Töreli, Personel yönetmeliği değişikliklerini incelemek üzere Dr. Necdet Özbaysal, Yücel Özel, Halin Örün; Bütçe ve Hesap Yönetmeliği değişikliklerini incelemek üzere, Sabahattin Ersin, Tunay Durgun, Abdürrahim Ot seçilmişlerdir. Seçimlerden sonra TSE Yönetim Kurulu Başkanı, Kutlu Türker Kürsüye gelerek Genel Kurulda hazır bulunan konuklar ve üyelere hitaben aşağıdaki konuşmayı yapmıştır :

TSE Yönetim Kurulu Saygı Duruşunda.

«Enstitümüzün 8 Kasım 1978 günü yapılan Olağanüstü Genel Kurulundan bu yana geçen 6 aylık süre içinde yaptığımız çalışmaları ayrıntılı bir biçimde çalışma raporumuzla siz sayın üyelere sunmuş bulunuyoruz. Ayrıca, bu kürsüden sizlere açıklayıcı ve aydınlatıcı bazı bilgileri sunmakta yarar görüyoruz.

Önce, Enstitümüzün asıl görevi olan standard yapma çalışmalarına kısaca değinmek istiyorum. Bildiğiniz gibi, Danıştay kararı sonucu boşalmış bulunan Hazırlık Grubu Başkanlıklarına 8 Kasım tarihli Olağanüstü Genel Kurulda yeni Başkanlar seçilmiştir. Hemen sonra,

XVIII. Genel Kurul Başkanlık Divanı.

kısa bir süre içinde Hazırlık Grupları oluşturularak çalışmaya başlanmış ve Nisan ayı sonuna dek yoğun bir çalışma ile ülkemiz ve ekonomimiz için yararlı görülen konularda zaman ve olanakların elverdiği miktarda Türk Standardları hazırlanmıştır. Standard Hazırlama çalışmalarında nicelikten çok nitelik üzerinde durulmuştur. Yani, çok sayıda standard çıkarmak yerine ülkemizin gereksinim duyduğu standardların çıkarılmasına özen gösterilmiştir. Sizlere sunduğumuz 1979 - 1980 İş Programında yer alan konuların hepsini bu çalışma döneminde tamamlama olanağı yoktur. Önümüzdeki çalışma yılında da bu ilke ile hareket edilerek öncelikle ülkemiz ekonomisinin gereksinim duyduğu ve dış ticaretimiz bakımından da önemli görülen konulardaki standardların çıkarılmasına çalışılacaktır.

Sayın üyeler, şimdi de, 8 Kasım 1978 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurulda bazı Sayın Üyelerin yaptığı öneriler ve alınan kararlara ilişkin olarak yaptığımız çalışmalara kısaca değinmek istiyorum;

— Halen Özel Komiteler halinde yürütülmekte olan Sağlık, Milli Savunma ve Özel Standardlar konularında Hazırlık Grupları Kurulması için öneri getirmiş bulunuyoruz. Bildiğiniz gibi bu konu 8 Kasım 1978 toplantısına getirilmiş ancak bir karara bağlanamamıştır.

— Toplantılar için ödenen huzur haklarının sınırlandırılmasına gelince; Yönetim Kurulu olarak bu konuda ne derece titiz davrandığımızı rakkamlar vererek kanıtlamak istiyorum. Bizden önceki dönemde yani 1977 - 1978 döneminin Kasım - Mayıs aylarına rastlıyan süre içinde Yönetim Kurulu toplantıları için tahakkuk ettirilen huzur hakları tutarı 50.600 lira iken bizim yönetimimiz sırasında aynı zamana rastlıyan sürede yapılan tahakkuk 30.200 liradır. Görüldüğü gibi Yönetim Kurulu huzur hakları tutarında % 40 civarında bir azalma sağlanmıştır.

— Aynı Olağanüstü Genel Kurulda, Genel Kurul Üyelerine ödenen huzur hakları eleştiri konusu edildi. Yönetim Kurulu olarak bu konuda bir öneri getirmek yerine Genel Kurulun kendi takdirine bırakmayı uygun bulduk. Yönetmelik değişikliğinin görüşülmesi sırasında istenirse Genel Kurul Üyelerine huzur hakkı ödenip ödenmemesi konusu da tartışılabilecektir.

— Diğer bir konu da aidatların tahsilidir. Olağanüstü Genel Kurulun kararı doğrultusunda ve hiçbir ayrım yapmadan aidatlarını zamanında ödemeyen kuruluşlar hakkında gerekli yasal işlemler yapılmıştır.

— Olağanüstü Genel Kurulun Yönetim Kurulumuza verdiği görevlerden biri yönetmeliklerde gerekli değişikliklerin yapılması idi.

Yönetmeliklerde yapılacak değişiklik önerileri gerekçeleri ile birlikte daha önce siz sayın üyelere sunuldu. Burada vurgulamak istediğimiz değişiklikleri sunmak istiyorum. Bu cümleden olarak,

— Organlar Yönetmeliğinin 9 uncu maddesinde aypılacak değişiklik ile Yönetim Kurulunun toplanamaması halinde Denetleme Kuruluna Genel Kurulu doğrudan toplantıya çağırmak yetkisi verilmekle bu konuda mevcut olan bir boşluk doldurulmuş olacaktır.

— Ayrıca, Yönetim Kurulunun iki Genel Kurul toplantısı arasında çalışmasını aksatmadan etkin bir biçimde sürdürülebilmesi için Genel Kuruldaki temsilcilik sıfatı kaldırılmış bulunan Yönetim Kurulu Üyelerinin üyeliklerinin ilk Genel Kurul toplantısına dek sürmesi için 18 inci madde ile yeni bir öneri getirilmiştir.

— Yine 18 inci madde ile önerilen değişiklikte Yönetim Kurulunun Genel Kurulun yapısına uygun bir bi-

Genel Kurula katılan delegeler saygı duruşunda

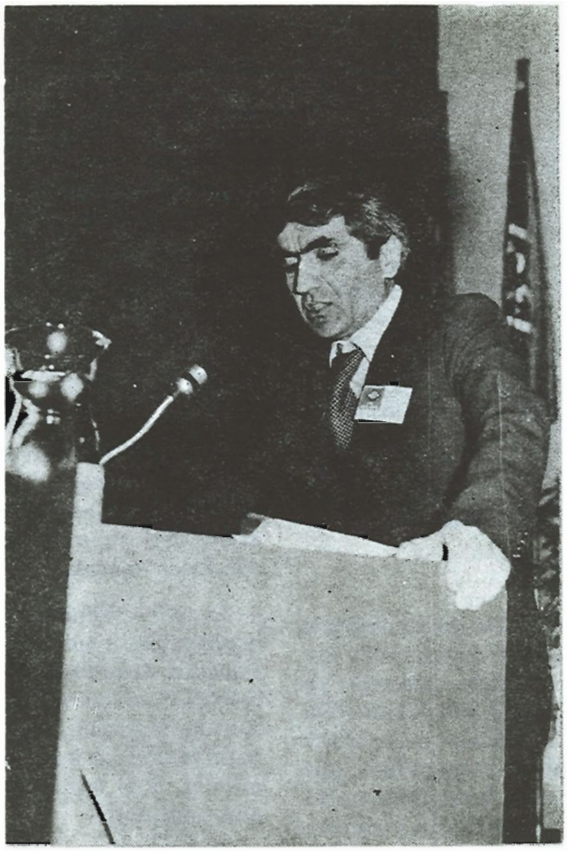

TSE Yönetim Kurulu Başkanı Kutlu Türker Genel Kurulu açış konuşmasını yaparken

çimde oluşması sağlanacaktır. Yani, önerimiz kurulunuzca da benimsenirse, A, B ve C Grupları en az birer üye ile Yönetim Kurulunda temsil edilecektir.

— Yönetim Kurulunun, Enstitüye çok pahalıya mal olan Ankara dışında toplantı yapılmasını engellemek için 19 uncu maddede değişiklik önerilmiştir.

— Denetleme Kurulu raporunda eleştirilen bir konu da personel sayısının ve dolayısıyle personel giderlerinin Enstitünün Bütçesini olumsuz yönde etkiliyecek bir düzeye getirilmiştir. olması idi.

Bu konu üzerinde de titizlikle duran Yönetim Kurulumuz, zorunluluk bulunmadıkça yeni personel almamak ilkesini benimsemiştir.

Bunun sonucu olarak bizden önceki dönemde 210 personel kadrosuna karşılık fiilen 213 personel çalıştırılıyorken, halen yine 210 personel kadrosuna karşılık Enstitüde 175 personel çalıştırılmaktadır.

— Son olarak üzerinde durmak istediğimiz, harcamalarda ekonomik davranılması ve savurganlığın önlenmesine özen gösterilmesi konusudur. Denetleme Kurulunun Olağanüstü Genel Kurula sunduğu raporunda ve aynı Genel Kuruldaki bazı üyeler tarafından bu konu üzerinde durulmuştur.

Hemen belirtmeliyim ki Yönetim Kurulumuz bu konu üzerinde büyük bir titizlikle durmuş ve Enstitünün mevzuatına uymıyan, yararına olmayan tek bir kuruşun dahi harcanmamasına büyük özen göstermiştir. Sizlere sunduğumuz kesin hesap raporunun incelenmesinde bu durum açık bir biçimde görülecektir.

Bu cümleden olarak göreve başladığımız ilk günlerde Yönetim Kurulu Başkanına verilmekte olan ödenek ile ilgili uygulamanın Organlar Yönetmeliğine aykırı olduğunu gördük. Anılan Yönetmeliğin 53 üncü maddesinde «Yönetim Kurulu Başkanına ve yokluğunda Başkan Vekiline görev yaptıkları her gün için bir toplantı karşılığı verilen miktar kadar ödenek verilir.» biçiminde açık bir hüküm bulunmasına karşın 1978 yılı başlarında o zamanki Yönetim Kurulunun aldığı bir karar ile Yönetim Kurulu Başkanına, görev yapsın - yapmasın, Bayram ve hafta tatilleri dahil her gün için ödenek verilmiştir. Göreve başladığımızdan itibaren, yönetmeliğe aykırı bu uygulama kaldırılmış ve Yönetmeliğe uygun uygulamaya geçilmiştir.

Genel olarak Enstitü harcamalarında ne derece titiz davrandığımızı, karşılaştırmalı birkaç rakamla göstermek istiyorum :

1978 Mayıs başında Ekim ayına kadarki 6 aylık bütçesiz dönemde iç ve dış yolluk olarak ödenen miktar 1.115.712 liradır. Bunun 324.551 lirası Yönetim Kurulu Üyelerine ödenmiştir. Bundan daha uzun bir süreyi kapsayan bizim dönemimizde 1.115.712 liraya karşılık sadece 372.367 lira yolluk ödenmiştir. Bunun içinden 62.926 lirası Yönetim Kurulu Üyelerine ödenmiştir. Hemen belirteyimki, Ankara dışında ikamet eden bir Yönetim Kurulu Üyemize, Yönetim Kurulu toplantılarına katılması için ödenen yollukta bu rakkama dahildir.

Görüldüğü gibi toplam yolluklarda % 66 ve Yönetim Kurulu Üyeleri yolluklarında % 80 civarında bir düşme olmuştur.

— Denetleme Kurulu raporlarında üzerinde durulan bir harcama kalemi de, fazla çalışma karşılığı personele yapılan ödemedir.

1977 - 1978 hesap döneminde fazla çalışma karşılığı olarak personele 1.093.322 lira, 1978 - 1979 döneminin ilk 6 ayında da 648.1595 lira ödeme yapılmışken bizim dönemde rastlıyan 1978 - 1979 hesap döneminin 2 nci 6 ayında yapılan ödeme 368.265 liradır. Görüldüğü gibi fazla çalışma karşılığı personele yapılan ödemede % 44 civarında bir azalma sağlanmıştır. Personel aylıklarına uygulanan katsayının bütçe yararına paralel olarak arttırılmış olması ve toplu sözleşme ile işçi statüsündeki personelin aylıklarının yükselmesi sonucu fazla çalışma saat ücretlerinde artış olması da gözönüne alınırsa yaptırılan fazla çalışmanın ne derece sınırlandırılmış olduğu daha açık bir biçimde ortaya çıkar.

— Savurganlığı önlediğimizin diğer bir kanıtı da temsil giderleri harcama kaleminde sağladığımız tasarruftur.

Bu harcama kaleminden 1977 - 1978 döneminde 147.667 lira, 1978 - 1979 döneminin ilk 6 ayında 77.645 lira

harcanmışken, bizim dönemimize rastlıyan 2 inci 6 aylık dönemde yapılan harcama 24.242 liradır. Görüldüğü gibi bu kalemde de % 69 civarında daha az harcama yapılmıştır.

Bütün bu tasarruflar verimli çalışmayı etkilemeden yapılmıştır.

Bu açıklamalarımızın da ışığında, sizlere sunduğumuz çalışma raporu, iş programı ve hesap raporunu en iyi biçimde değerlendireceğinize inanıyoruz.»

Çalışma Raporu, Mali Rapor, Denetleme Kurulu Raporlarının görüşülerek kabul edilmesinden sonra Yönetim Kurulu ve Denetleme Kurulu Genel Kurulca aklanmıştır.

1975 - 1976 ve 1977 - 1978 Dönemlerine ait Denetleme Kurulu Raporu görüşmeye açılmış ve bu dönemlerin yöneticileri savcılığa verildikleri için aklanmaları konusunun Genel Kurulca oylanıp oylanmaması tartışılmış ve oylanmasına karar verilmiştir. Yapılan oylamada, bu dönem yöneticilerinin aklanması Genel Kurulca reddedilmiştir.

Özel Standardlar, Milli Savunma ve Sağlık Hazırlık Gruplarının kurulması, Bütçe ve Hesap Yönetmeliği, Yönetim Kurulunca sunulan değişiklik önerileriyle aynen; Personel Yönetmeliği ise Mevzuat Komisyonunun değişiklik önerileri üzerinde yaptığı bir takım değişikliklerle kabul edilmiştir.

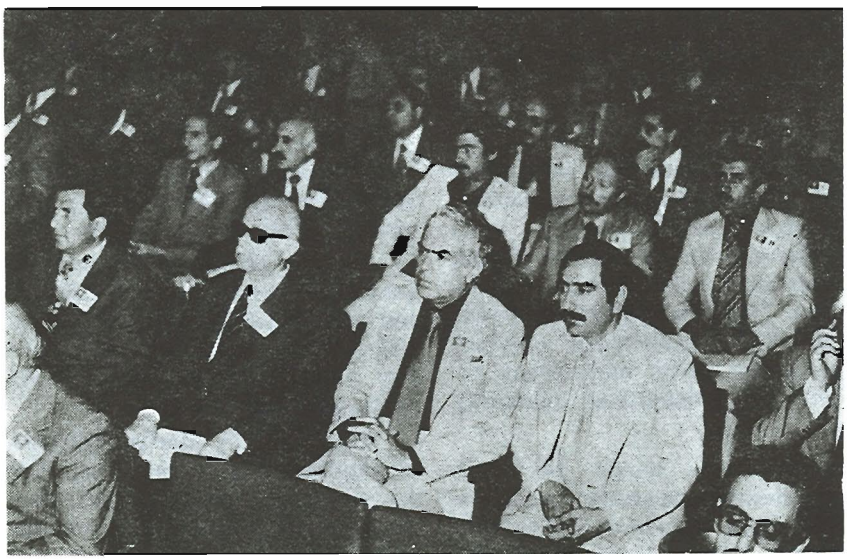

Genel Kurulu izleyen delegeler

TSE'nin 1979 - 80 döneminde görev yapacak olan Yönetim Kurulu Üyeleri bir arada

Organlar yönetmeliğine Yönetim Kurulunca sunulan değişiklik önerileri ise 2/3 çoğunluk sağlanamadığı için görüşülememiştir.

Seçimler ve Sonuçları :

Gündemin bu bölümünde, yeni kurulan hazırlık grupları Başkanları, Teknik Kurula (A) ve (C) Grubu üyeleri arasından ikişer asal ve ikişer yedek üye, Yönetim Kuruluna iki asal ve iki yedek üye seçimleri yapılmıştır. Seçim sonuçları şöyledir :

— Yönetim Kurulu Asal Üyeliklerine;
Yaşar Sönmez
Hayati Baygan

— Yönetim Kurulu Yedek Üyeliklerine;
Dr. Necdet Özbaysal
Prof. Dr. Necmi Tanyolaç

— Teknik Kurul (A) Grubu Asal Üyeliklerine;
Dr. Hayati Gürtan
Yücel Özel

— Teknik Kurul (A) Grubu Yedek Üyeliklerine;
Celal Çoban
Aktan Okan

— Teknik Kurul (C) Grubu Asal Üyeliklerine;
Ali Büyükkuşoğlu
Faruk Başaran

— Teknik Kurul (C) Grubu Yedek Üyeliklerine;
Necmettin Gözlükçü
Alaattin Ceceli

— Özel Standardlar Hazırlık Grubu Başkanlığına;
Dr. Necdet Özbaysal

— Milli Savunma Sanayii Hazırlık Grubu Başkanlığına;
Alb. Yüksel Tezcan

— Sağlık Hazırlık Grubu Başkanlığına;
Abdülgani Sınık

Yönetim Kurulu Görev Bölümü :

İki üyesi yeniden seçilen Yönetim Kurulu, Genel Kurul toplantısından sonra yaptığı ilk toplantıda görev bölümü yapmıştır.

Başkanlığa Kutlu Türker
Başkan Vekilliğine Turgut Alpagut
Muhasip Üyeliğe A. Emin Güven
seçilmişlerdir.

Hayati Baygan, Yaşar Sönmez ve Avni Başdoğan üye olarak görev yapacaklardır.

8 Kasım 1978 - 30 Nisan 1979 Döneminde

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ'NÜN ÇALIŞMALARI

XVIII. TSE Genel Kuruluna Yönetim Kurulunca Sunulan Çalışma Raporundan Özetler

BÖLÜM : I
STANDARD ÇALIŞMALARI

8 Kasım 1978 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurulda üç yıl için Başkanları seçilen 15 Hazırlık Grubu ile 1977 Olağan Genel Kurul Kararı ile kurulan Mamul Gıdalar Hazırlık Grubunda, Kamu ve Özel Sektörü temsil eden üyeler ile bilim adamlarının yer almasına özen gösterilmiştir.

Standard hazırlama şablonu, günümüz koşulları ve Uluslararası standard kalıpları dikkate alınarak Mevzuat Hazırlık Grubuna bağlı Özel Standardlar Özel Komitesince, tüm Hazırlık Gruplarının görüşleri derlenerek yeniden düzenlenmiş ve Teknik Kurulca kabul edilmiştir.

Teknik Kurul Başkanlığına bağlı olarak, standardlarda kullanılan terimleri bir örnekleştirmek ve standardlarda yaşayan dilin kullanımını sağlamak amacıyla «Terimler Özel Komitesi», madde ve mamul standardlarının numune alma maddelerini, TS 2756 numaralı standard esaslarına göre düzenlemek üzere «Numune Alma Özel Komitesi» kurulmuş ve çalışmalar sürdürülmüştür.

Ülkemizin önemli Sanayi ve Ticaret Merkezleri olan İstanbul ve İzmir'de faaliyet gösteren Bölge Müdürlükleri aracılığı ile, Ankara'da uzman eleman bulunamaması nedeniyle hazırlanamayan standardların, o illerde kurulan Teknik Komitelerce hazırlanması sağlanmıştır. Bölge Müdürlükleri ayrıca, o illerdeki yapımcıların, standard tasarılarına görüş bildirmeleri yönünde de girişimlerde bulunmuştur.

Bu dönem içinde 145 Konu, üzerlerindeki çalışmalar tamamlanarak Türk Standardı haline getirilmiştir. Böylece bugüne kadar hazırlanan ve kabul edilen Türk Standardlarının sayısı 3385'e ulaşmıştır.

26 Türk Standardı değiştirilmiş, 27 Türk Standardı Revizyondan geçirilmiştir.

23 Türk Standardının zorunlu yürürlüğe konulmasına ilişkin Bakanlar Kurulu Kararnameleri yayınlanmıştır. Böylece zorunlu yürürlükte bulunan Türk Standardlarının sayısı 598'i bulmuştur.

BÖLÜM : II
LABORATUVAR ÇALIŞMALARI

Mamullerinde TSE Markası kullanmak ya da daha önce yapılmış bulunan TSE Marka Sözleşmesi içeriğini genişletme isteğinde bulunan firmaların üretim yerlerinde teknolojik incelemelerde bulunulmuş, alınan numuneler üzerinde ilgili standardlarında öngörülen muayene ve deneyler yapılmıştır.

Kimya - Malzeme - Makine - İnşaat laboratuvarlarınca bu çalışmanın yapıldığı firma sayısı 23, Elektrik laboratuvarınca laboratuvar deney sonuçları olumlu çıkan firma sayısı ise 6'dır.

Bilindiği gibi, Marka Sözleşmesi yapılmakla iş bitmemekte; Marka verilen mamullerin ilgili standardlara uygunluğunun sürekliliğini sağlamak amaciyle, kontrolleri gerekmektedir. Firmaların bu konuda kendilerince yapılması gereken oto - kontrol onların sorumluluğu içine girmektedir. Enstitümüz ise sorumluluğunu, marka alan mamullerin, gerek fabrikalarından, gerekse piyasadan alınan numuneler üzerinde laboratuvarlarımızda deney ve muayeneler yaparak yerine getirmektir. Bu Dönemde de, bu tür çalışmalar sürdürülmüş; TSE Markası kullanma iznini almış bulunan firmalarda ara denetimler yapılmış, alınan numuneler gerekli muayene ve deneylerden geçirilerek sonuçlar düzenlenen raporlarla firmalara bildirilmiştir.

Bu çalışmaların yanısıra, ulusal ve uluslararası standardların hazırlanmasında gerek duyulan deneyler ve araştırmalar laboratuvarlarımızda yapılmış; alınan sonuçlar ilgili hazırlık gruplarına ve ilgili kuruluşlara duyurulmuştur.

Dönem içinde, bir çok resmi ve özel sektör kuruluşları tarafından, özeliklerinin saptanması isteğiyle Enstitümüze gönderilen numuneler, laboratuvarlarımızda gerekli deneylerden geçirilmiş ve alınan sonuçlar kendilerine birer raporla bildirilmiştir.

Zorunlu yürürlüğe konulmuş bulunan Türk Standardlarına göre satın alma işlemlerini düzenleyen kuruluşlar ve zorunlu standardlara göre denetim görevini yüklenen Bakanlıklar, gönderdikleri numunelerin Enstitümüz laboratuvarlarında gerekli deney ve muayene işlemlerinin yapılmasını istemişler ve bu numuneler üzerinde yapılan muayene ve deneylerin raporları anılan kuruluşlara sunulmuştur. Ayrıca kamu ve özel sektöre ait Laboratuvarlardaki aygıtların ayar ve kalibrasyon işlemleri sürdürülmüştür.

Sonuç olarak, Kimya - Malzeme ve Makine - İnşaat Laboratuvarlarında toplam 245; Elektrik Laboratuvarında toplam 203 rapor düzenlenmiştir.

Enstitümüzün kuruluş halinde olan Ambalaj Laboratuvarının, sözleşmeye göre 1979 Haziran ayında hizmete açılması planlanmış olup, inşaatın önemsiz bazı eksikliklerinin yapımı sürdürülmektedir. Ayrıca UNDP (Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı), tarafından siparişi yapılan aygıtlardan üç tanesi Enstitümüze gelmiş olup, Enstitümüz atölyesinde ise bazı aygıtların yapımı tamamlanmak üzeredir.

Aygıtların dış alımlarına ilişkin çalışmalar yanında ambalajla ilgili standardların hazırlanmasında Hazırlık Gruplarına yardımcı olmak üzere çalışmalar sürdürülmektedir.

BÖLÜM : III
TSE MARKASI VE BELGELENDİRME ÇALIŞMALARI

TSE MARKASI ÇALIŞMALARI

Enstitü 1966 yılındanberi, Kuruluş Yasası'nın verdiği yetkiye dayanarak hazırladığı yönerge çerçevesinde, mamullerin ilgili standardlara uygunluğunu kanıtlayan TSE Markası çalışmalarını sürdürmektedir.

Bu döneme ilişkin TSE Markası çalışmaları şöyle özetlenebilir :

— TSE Markası Yönergesi ve sözleşmesinin revizyonundan sonra yürürlüğe konulan yeni metinlere göre eski sözleşmelerini yenilemeye davet edilen firmalardan 11 tanesi ile 14 adet TSE Marka Sözleşmesi yeniden yapılmıştır.

— Sözleşme tarihi yıldönümü gelen firmaların bir yıl için düzenlenen ve geçerliliği sona ermiş olan 24 firmanın, yeniden bir yıllık olmak üzere düzenlenen belgeleri verilmiştir.

— Bu dönem içinde 2 firma ile 2 konuda içerik genişletmesi yapılmış, ilgili belgeleri yeniden düzenlenerek verilmiştir.

— 22 firma ile 31 adet yeni TSE Marka Sözleşmesi imzalanmıştır.

— 2 firma ile şirketlerinin tür veya yapım yeri değiştirmesi nedenleriyle sözleşmeleri yenilenmiş veya fesih işlemleri yapılmıştır.

— TSE Markası işlemlerine ait kaydiye ücreti, Kalite Belgesi Ücreti, İmalat Yeterlilik Belgesi Ücreti ve yıldönümüne ilişkin maktu ödentileri ile ilgili fatura kesme, muhasebeleştirme ve kartlarının tutulması işlemleri düzenli olarak yürütülmüştür.

— TSE Markası işlemlerinin sonuçlanmasından sonra Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının istediği İmalat Yeterlilik Belgesi ve Kalite Belgesi, firmalara düzenlenip verilmiştir.

Enstitüce bu güne kadar 291 TSE Marka sözleşmesi 165 firma ile imzalanmış bulunmaktadır. Bunlardan 19 firmanın sözleşmeleri feshedilmiştir.

BELGELENDİRME ÇALIŞMALARI

Enstitü, her türlü madde ve mamulün belgelendirilmesi çalışmalarını, yürürlüğe koyduğu «Üretim Yerleri ile Madde ve Mamulleri Belgelendirme Yönergesi» çerçevesinde yürütmüş ve İmalat Yeterlilik, Kalite ve Özel Şartlara Uygunluk Belgeleri verme işlemini sürdürmüştür.

37 şahıs, firma veya kuruluşa üretim yerleri ve tesisleri için İmalat Yeterlilik Belgesi, ürettiği madde ve mamulleri ile ilgili 51 Kalite Belgesi, çeşitli madde ve mamullerle ilgili olarak 63 Özel Şartlara Uygunluk belgesi vermiştir.

ARAÇ İMAL, TADİL, MONTAJ, PROJE TASDİK ÇALIŞMALARI

Bu dönemde Merkez Müdürlüğü 15 firmaya seri imalat geçici yeterlilik belgesi, Merkez ve Bölge Müdürlükleri ile 16 il Temsilciliği, 11500 proje kontrol ve tasdiki 2400 araç sicil saptaması yapmış, 175.000 İmalat Yeterlilik Geçici Belge Formu ve 250 cilt Teknik Belge formu vermiştir.

BÖLÜM : IV
DIŞ İLİŞKİLERİMİZ

Madde ve hizmetlerin Uluslararası değişimini kolaylaştırmak, ekonomik, bilimsel ve teknik çalışmalarda işbirliğini geliştirmek amacıyla hazırlanan Uluslararası Standardlar, Uluslararası standardlaştırma örgütlerine üye ülkelerin vardıkları anlaşmalar olarak nitelendirilmektedir.

Uluslararası standardların hazırlanmasında, ülkemiz açısından gerekli eşgüdüm Enstitüce gerçekleştirilmektedir.

Bu çalışma için,

1 — Türk Standardları Enstitüsü'nün üyesi ve Türkiye temsilcisi olduğu ISO (Uluslararası Standardlaştırma Örgütü), IEC (Uluslararası Elektronik Komisyonu), ISA (Uluslararası İpek Birliği), EOQC (Avrupa Kalite Kontrol Örgütü);

2 — Türkiye'nin üyesi bulunduğu Uluslararası ve bölgesel kuruluşların (FAO, WHO, UNESCO, UNCTAD, UNIDO, UNDP, OECD, GATT) standardlaştırma çalışmaları bu dönemde de yakından izlenmiştir.

Ülkemizin TSE kanalı ile katıldığı Uluslararası standardlaştırma çalışmalarında ülkemiz açısından yararlı kararların alınmasına çalışılmıştır.

Uluslararası standardların oluşturulduğu birimler olan ISO ve IEC Teknik Komite toplantıları, konula-

rına göre ilgili kamu, özel sektör ve bilim kuruluşlarına duyurulmuştur.

Enstitünün, ISO teknik ve alt komitelerine üyelik durumlarının yeniden gözden geçirilmesine ilişkin olarak başlatılan çalışmalar, sürdürülmektedir.

Öte yandan 14-15 Mart 1979 tarihlerinde Cenevre'de yapılan AEK Kuru ve Kurutulmuş Ürünlerin Standardlaştırılması Uzmanlar Grubu toplantısına, Gıda-Tarım Hayvancılık Bakanlığı'ndan Dr. Engin ÇETİNER, IEC'nin «Evrensel Fiş ve Priz Sistemleri» ne ilişkin 23 sayılı teknik komite toplantısına ise (14-15 Mart 1979) Sanayı ve Teknoloji Bakanlığı'ndan Gökçen ÇAPKINCI katılmışlardır.

Gerek ulusal standardların gelişmesinde, gerekse Uluslararası standardlarda etkinliğin sağlanmasında büyük önem taşıyan informasyon çalışmaları çerçevesinde, Uluslararası, ulusal ve bölgesel standardlara ilişkin bilgi istemleri olanaklar ölçüsünde karşılanmaya çalışılmıştır.

ISO ALT KOMİTE SEKRETERYASI ÇALIŞMALARI

Türk Standardları Enstitüsü, Uluslararası standardizasyon çalışmalarına katkıda bulunmak ve ülkemiz üretim ve dışsatımında önemli yer tutan ürünlerin standardlarını hazırlamak üzere ISO'ya bağlı iki Alt Komite'nin sekreteryalık görevini yürütmektedir.

ISO/TC 34/SC 13«Kuru ve Kurutulmuş Meyve ve Sebzeler»

İş programında 17 konu olan bu alt komitenin çalışmaları, Teknik Komitenin 30 Ekim - 1 Kasım 1978 tarihleri arasında Tiflis'te yapılan toplantısında alınan kararlar doğrultusunda sürdürülmektedir.

ISO - TC 126/SC 2 «Yaprak Tütün»

Alt Komitenin iş programında bulunan «Yaprak Tütün - Şekil ve Boyut Özelikleri» konusu üzerindeki çalışmalar sürdürülmektedir. Ayrıca iş programına alınacak yeni konuların saptanması için çalışmalara başlanmış olup Ulusal ve Uluslararası düzeylerde anket çalışmalarına gidilmiştir. Anket çalışmalarının sonuçları, bu konuda yakın işbirliği içinde bulunduğumuz Tekel Enstitüler Müdürlüğü ile birlikte değerlendirilecek ve iş programı ülkemiz çıkarlarına uygun olarak genişletilecektir.

BÖLÜM : V
KÜTÜPHANE VE DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Çeşitli ulusal ve uluslararası standard örgütleri tarafından yayımlanmış olan 300.000'e yakın standardı, standard tipi dokümanı ve 3000'e yakın kitap kolleksiyonunu ilgililerin hizmetine hazır bulunduran Kütüphanemizde bu dönemde 1685 adet dokümanı okuyucu hizmetine sunulmuştur. Ayrıca 80 adet kitabın kataloglama ve ISO'ya üye ülkelerin ulusal standardları ile uluslararası kuruluşların yayımlamış oldukları standardların satış ve sipariş işlemleri sürdürülmüştür. 1978 Türk Standardları Kataloğu'nun hazırlanış şekline uygun olarak 31 Aralık 1978 tarihine kadar kabul edilen standardları içeren katalog eki hazırlanmıştır.

BÖLÜM VI :
YAYIN VE TANITMA ÇALIŞMALARI

Teknik Kurul tarafından kabul edilen 73 yeni Türk Standardı ile mevcutlarının tükenmesi, değiştirilmesi veya revizyonu nedeniyle yeniden bastırılması gereken 22 standardın baskı işlemleri tamamlanmıştır.

Enstitü çalışmalarında kullanılan, çeşitli basılı malzemenin baskıları düzenli olarak ve zamanında tamamlanmıştır.

Aralıksız 17 yıldır yayımlanan STANDARD Dergisi'nin yayımı sürdürülmüş ve içeriğinin, çıkarılış amacına uygun olması, dilinin arılaştırılması için çaba harcanmış ve çağdaş biçimde yayımı için gerekli değişiklikler yapılmıştır. Zamanında okuyucuya ulaşması için gerekli olan önlemler alınmıştır.

1978 Katalog ekinin baskı işlemleri tamamlanmış olup, dağıtımı sürdürülmektedir. 1978 Kataloğunun eksik yanlarını tamamlamak ve düzeltmek üzere girişimlerde bulunulmuştur.

STANDARD Dergisi'nin 1979 yılı reklam programı saptanmış ve firmalarla ilişki kurularak reklamların artırılması yoluna gidilmiştir.

Türk Standardlarının ve 1978 Türk Standardları Kataloğunun satışına ilişkin tüm siparişler karşılanmıştır.

BÖLÜM : VII
ORGANİZASYON VE PERSONEL ÇALIŞMALARI

Enstitünün yasal sorunlarını çözmek üzere Genel Sekreterliğe bağlı Hukuk Müşavirliği adı altında bir birim oluşturulmuştur.

İş hacmi gittikçe artan İdarî İşler Müdürlüğünün çalışmalarının daha iyi bir şekilde yürütülmesi amacıyle, bu müdürlük «İdarî İşler» ve «Levazım» Müdürlükleri halinde yeniden organize edilmiştir.

Geçen dönemlerde gereksiz yere yapılan atamalarla kadrolarda oluşturulan şişkinlik, Enstitüye büyük yük oluşturduğundan, personel sayısı Enstitü çalışmalarından beklenen yararın sağlanacağı düzeye indirilmiştir. Bu dönemde özellikle uzman teknik personelin atanmasına önem verilmiştir.

Enstitü personelinden, Standard - İş Sendikasına kayıtlı olan ve işçi statüsünde bulunanları kapsamak üzere 1 Haziran 1978 tarihinden geçerli olmak üzere Toplu İş Sözleşmesi imzalanmıştır.

Kadrolu personel statüsünde olanların ücretleri ise, 1 Mart 1979 tarihinden geçerli olmak üzere, Kamu kesiminde uygulanmaya başlanılan 16 Katsayı esasına göre düzenlenmiştir.

Çalışma Raporunun son iki bölümünü (VIII. ve XI.) İDARİ İŞLER ve LEVAZIM çalışmaları oluşturmaktadır. Bu bölümlerde, bina bakım ve onarım, depo ve ayniyat, dosya ve evrak işleri konularında bilgi verilmektedir.

Hazırlayan : Turan TÜRKER
TSE Dış İlişkiler ve İnf. Müdürü

ISO Informasyon Çalışmalarının On Yılı

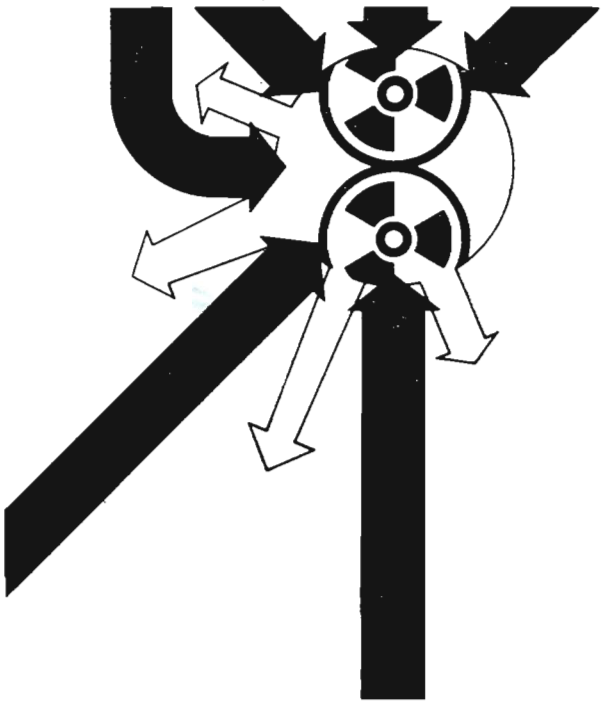

1977 yılının Ekim ayında, Paris'te UNESCO ve ISO tarafından düzenlenen ISONET sempozyumunda INFCO (ISO Information Committee) Başkanı ve SSCB Devlet Standardlar Komitesi Başkan Yardımcısı V. Tkatchenko tarafından verilen tebliğin özeti :

Herşeyden önce, standardlaştırma alanında bilgi işlem dalında çalışan uzmanların bu toplantıya çok sayıda katılarak gösterdikleri ilgi ISONET ve standardlaştırmanın ulusal ve uluslararası düzeyde gelişmesindeki öneminin simgesidir.

Bundan on yıl önce ISO Konseyi, standardlaştırmada bilimsel ve teknik informasyon ilkelerinin incelenmesi için INFCO kısa adı ile anılan bir komite kurmaya karar verdi.

Teknolojinin hızla gelişmesinde standardlaştırmanın gün geçtikçe artan rolü nedeni ile standard ve standard tipi teknik belgelerin içeriklerine göre sınıflandırılmaları böylece ülkeler arasında bu konuda informasyon değiştokuşunun sağlanması gerekliliği doğdu. Ancak bu işin ulusal örgütlerce sürdürülmesine çalışmaktansa, uluslararası işbirliğine dayanarak gerçekleştirilmesi daha kolay olacaktı ki görev de Uluslararası Standardlaştırma Örgütü'ne (ISO) düşüyordu.

INFCO'nun kuruluşu ve çalışmaları birkaç aşamada olmuştur :

İlkini örgütleştirme konusu oluşturdu. Komitenin üyeleri ve sekreterlik görevlileri bu sürenin çok uzun olmamasından kıvanç duyabilirler.

INFCO'nun ilk toplantısında onaylanan çalışma programı, informasyon konuları ile standardlaştırmanın kataloglarla tanıtılması ulusal standard örgütlerince yapılacak informasyon hizmetlerinin araştırılması ve standardlaştırmanın yaygınlaştırılması için araçların araştırılmasını kapsıyordu.

Bu süre içinde aşağıdaki dokümanlar hazırlanarak basılmak üzere ISO Genel Sekreterliğine verildi :

— ISO üyelerinde informasyon çalışmalarının durumunun araştırması;
— Standardlaştırma ile ilgili sergi, film ve TV yayınlarının kataloğu;
— Standardcılar için eğitim kataloğu;
— Standardlaştırma alanında ders verecek olanlar için katalog;
— Standardlaştırma ile ilgili yayınların indeksi;

INFCO'nun Moskova'da yapılan ikinci toplantısında ISO İnformasyon Merkezi kurulurken INFCO'nun da katılması uluslararası standardlaştırma thesaurus'unun hazırlanması fikirleri gelişti.

İndeksleme konusundaki çalışma grubu, bir indeksleme sistemi hazırlamak ve INFCO'nun amaçlarına ulaşabilmesi için ulusal hizmetlerde kullanılmak üzere standardlaştırmaya ilişkin uluslararası rekomandasyonlar geliştirmek üzere kuruldu.

Bu dönemde hazırlanan rekomandasyonlar onaylandı.

Yeryüzünde yarım milyondan fazla standard ve standard tipi doküman olduğu gözönünde bulundurulursa artık eski yöntemlerle bilgi çıkarmanın bir kenara bırakılarak bu alanda da çağdaşlaşmanın zamanı gelmişti.

ISO informasyon çalışmalarının üçüncü aşamasını ise, 1974 de ISONET'in doğumu oluşturmaktadır. Uluslararası informasyon istemi ISONET muhtelif ulusal informasyon sistemlerinin tek bir uluslararası şebekede toplanmasıdır.

ISONET için dört çalışma grubu kurulması gerekli olmuştur: indeksleme, thesaurus eğitim, yönetim. Yönetim işleri için çalışan grup daha sonra «ISONET Management Board» adını alarak ISONET'in yönetim kurulunu oluşturmuştur.

Bu gruplarda, nitelikli informasyon sistemlerinin kurulması ve işletilmesi konularında çok bilgi ve deneyimli uzmanlar yer almıştır.

Böylece ISONET çalışmaları için gerekli temel belgelerin hazırlanması, informasyon alışverişi için uluslararası iletişim formatlarının yapılması, «ISONET Manual» in hazırlanması, çok dilde ISO Thesaurus'un düzenlenmesi, linguistik ünitelerinin ve eğitim programlarının oluşturulması gerçekleştirilmiştir.

Geçtiğimiz on yılın eleştirisini yapacak olursak, INFCO çalışmaları tüm ISO işlerinde etkin ve yararlı sonuçlara ulaşılmasını gerçekleştirebilecek nitelikte olmuştur. Ulusal standard örgütlerinin informasyon ünitelerinin geliştirilmesi yönünde yapılan hizmet bunun en belirgin ve önemli örneğidir: 1967 yılında yalnızca 10 örgüt INFCO'nun üyesi iken bu rakam 1977 yılında 33'e yükselmiştir.

INFCO, uzmanların ilişkilerinin ve işbirliğinin genişlemesi, gelişmesi açısından önemli bir araç görevini de yerine getirmiştir. INFCO üyelerinin çok taraflı işbirliğine yeni boyutlar kazandırdığını da belirtmek isterim. AFNOR GOST ve diğer örgütler arasındaki yapıcı bağlar bunun kanıtıdır.

ISONET - ISO Informasyon Şebekesi

Daha önceki sayılarımızda kısaca ve ana çizgileri ile değindiğimiz ISONET, yeni kurulmakta olan bir sistem olup, Türkiye adına üyesi Türk Standardları Enstitüsü'dür.

Bilindiği gibi çağımızda informasyon bilimi ve çalışmaları gün geçtikçe geliştirilmektedir ve standardlaştırma alanında da başlıbaşına önem taşımaktadır.

Enstitümüz, olanakları ölçüsünde bu uluslararası sistemde yerini almaya çalışırken öte yandan da, standardcılara yardımcı olmayı ve standard kullanıcılarını aydınlatmayı görev bilmektedir.

Ekim 1977 de ISONET üyesi kurumların temsilcilerine şebeke hakkında bilgi verilmesi için yapılan sempozyum ve seminerde, uzmanlarca hazırlanmış tebliğler vardı. Standard'ın Aralık 1977 sayısında genel bilgi ve anılan toplantılarda ISO Genel Sekreteri Mr. O. Sturen'in yaptığı açış konuşmasının çevirisini sunmuştuk. Bundan böyle de tebliğlerden özetler dc vererek ISONET'in sizler tarafından izlenmesini sağlamaya çalışacağız.

ISONET projesinin gerçekleşmesi ile zaman, malzeme, işgücü giderlerinin savurulması da engellenmiş olacaktır. ISONET'in getireceği bir örnekleşme ile informasyon değiştokuşu basitleşecek ve ulusal informasyon birimlerinin etkinliği artacaktır.

Öte yandan, ISONET çok amaçlı bir sistem olup, farklı potansiyelleri, parasal kaynakları ve personel nitelikleri olan ulusal informasyon birimlerini bünyesinde toplamaktadır. Burada ISO'nun, kalkınmakta olan ülkeler yararına kullandığı ağırlık söz konusudur. Bu yönde çabalar vardır. Ancak ben henüz kullanılmamış olanakların varolduğunu da kişisel görüşüm olarak eklemek isterim. Değinmek istediğim olanaklar kullanılacak olursa kalkınmakta olan ülkeler grubundaki her standard örgütü eşit düzeyde yararlanabilecektir.

Geçtiğimiz on yıl içinde standardlaştırma alanında informasyon sağlanması işinin her düzeyde gerçekleştirildiğinin ifade edilmesi gerekir.

Önümüzdeki yıllarda ise, en modern teknik araçlardan yararlanılması, onaylanabilir çözümlerin gerçekleştirilmesi ve geliştirilmesinde işbirliği ile bu alanda güçbirliği sağlanacaktır.

Bu yöndeki bütün ereklere ulaşılabilmesi ise ISONET'in gelişmesi, işlevine başlaması, tüketicilerinin gereksinmelerini karşılaması, ortaklaşa geliştirilen tavsiyelerin yerine getirilmesi açısından aktif katkılara bağlıdır.

TEKNİK KOMİTE (TC) HABERLERİ

TC 97/SC 16 Haziran'da Londra'da toplanıyor. New Scientist ve ISO Bültenlerinde ISO tarafından bilgisayar ve bilgi işlem konularında hazırlanan standardların geniş kapsamlı ekonomik sonuçlar yaratacağına değiniliyor.

Bilindiği gibi çağdaş dünyada komputerize informasyon sistemleri üzerinde durulmaktadır. İngiltere, Fransa, İskandinav ülkeleri bu konuda çalışmakta olup EEC'nin EURONET adı ile anılan şebekesi bu yaz çalışmaya başlayacaktır. Amerika ve Japonya'da ise bu sistemler özel sektör tarafından kullanılmaktadır.

Bilgi trafiği, bilimsel örgütlerle firmaların kısa sürede iletişimde bulunabilmeleri açısından önemlidir.

ISO'nun bu alandaki sorunu ise komputer yapımcılarının kendi makinelerinde uluslararası standardları uygulamamalarıdır.

TC 20 — Gelecek yıllarda insanlar yeni hazırlanmakta olan havayolları kargo sistemleri ve kompartmanları ile ilgili Uluslararası Standardların sağlayacağı sonuçlardan yararlanabilecekler.

Uçak ve hava taşımacılığı konularına ilişkin standardlaştırma alanında çalışan TC 20 bu konuyu birkaç yıl önce planlamış ve tasarı oylama aşamasına gelmiştir.

TC 61 — Terimler için semboller. Polietilen, polipropilen ..... bunlar 30 dan fazla olan, «poli» öntakısı ile başlayan plastik materyaller olup, bilimadamlarının kendi kısaltmaları ile kullanmaları durumunda karışıklıklar doğmaktadır.

Bu durumu gözönünde bulunduran ISO/TC 61 plastiklere ilişkin semboller için bir Uluslararası Standard hazırlamıştır. Böylece kargaşalığın giderileceği umulmaktadır.

TC 131 — ISO tarafından hazırlanan bir yeni standard da endüstriel imalat işlemlerinde kullanılan makinelerin hidrolik sistemlerine ilişkindir. ISO 4413 ile

- çalışanların güvencesi
- onarımda kolaylık ve ekonomi
- kesintisiz üretim
- donanımın uzun ömürlülüğü

sağlanacaktır.

İPEK KONGRESİ TOPLANIYOR

Uluslararası İpek Birliği (ISA) tarafından düzenlenen, ipek kongresi 24-28 Eylül 1979 tarihleri arasında İsviçre'nin Luzern kentinde yapılacaktır.

Kongrede ilginç olacağı sanılan toplantılar :

27 Eylül 1979 Perşembe günü Grup I toplantısı : İpekçiliği gelişmekte olan ülkelere ne gibi yardımlar yapılabilir sorusu toplantının ana konusunu oluşturmaktadır. Ayrıca çeşitli bölümlerin çalışma raporları da görüşülecektir.

28 Eylül Cuma sabahı yapılacak olan Grup II'nin toplantısında ise, bu toplantıya konuk olarak katılan, ünlü modacı Mr. Balmain «İpeğin günümüz modasındaki yeri» hakkında bir konuşma yapacaktır.

İpek Kongresinden başka ITMA Uluslararası Tekstil Makineleri Fuarı, Almanya'nın Hannover kentinde 2-11 Ekim 1979 tarihleri arasında düzenlenecektir.

Bu arada, ISA (Uluslararası İpek Birliği)'nden ipek dünyasına ilişkin olarak gelen haberler de şöyledir :

1978 yılı süresince kâr istenen düzeyde olmadı. En az 3 yıldan bu yana ilk kez bu yıl durgun fiyatlar piyasayı etkiledi.

Üretici ülkelerin iplik sunusu doyurucu oldu denilebilir. Aynı durum kalite açısından da söylenebilir.

1978 yılında, tüm iş hacmindeki önemsiz denebilecek düşüş eğilimi, 1976 ve 1977 de olduğu gibi sürdü.

1978 süresince ham ipek fiyatlarında önemsiz fakat yukarı doğru bir yönelme sürdü.

Bizce, parayla ilgili düzensiz gelişmeler veya yüksek kaliteli ham madde kıtlığı (örneğin 3A veya 4A) bu gelişmenin etkenleridir.

Korkarız ki 1979 yılı içinde fiyatlarda ileri bir artış olacaktır. Önemsiz bir yüzde artışı 1979 başında meydana gelmiş bulunmaktadır.

Japonya'nın 1978 İpekböcekçiliği ve İpek Endüstrisi

1978 koza üretimi bir önceki yıldan % 2 daha az olup, 77.600 ton dur. Mevsimlere göre üretim ise: 30.441 ton olan bahar üretimi önceki yıldan % 6 eksik, sonbahar başlarında 18.697 ton - yaklaşık olarak bir sene öncesinin üretim miktarına eşit - ve sonbahar sonlarında 28.450 ton, önceki yıldan % 1 oranında fazladır.

Bahar başındaki düşük ısı ve kurak bir yaz nedeniyle beklenilenin aksine yıllık koza veriminde gözle görülür bir gerileme oldu.

1978 yılı için esas sonuç % 2 lik bir düşüktür. Bu düşüşü de şu nedenlere bağlayabiliriz :

1 — Üretim mevsimi olan sonbahar sonlarında, koza rekoltesi tümüyle iyi düzeydeydi.

2 — Sürekli artışını sürdüren koza fiyatları, küçük ve büyük çiftçileri bir önceki sonbahara göre üretim için daha çok ipekböceği yumurtası kullanmaya yöneltti.

3 — Bir önceki yılda, uzun süren yağmurların neden olduğu düşük üretime oranla esas yetiştirme zamanı olan sonbahar sonlarında daha fazla randıman kaydedildi.

Ekteki listede, ham ipek sunu ve isteminin 265.959 balya ile bir önceki seneye eşit düzeyde olduğu görülmektedir. Bu arada iç teslimde % 20 lik lehte bir gelişme görülmektedir. 352.546 balyalık, fakat bir önceki yılın miktarlarının ilâvesi ile dış alımda % 50 lik bir artış vardır. Böylece yıl sonu stoklarında % 4 oranında, 75.589 balyalık bir gerileme saptandı. Ham ipekle ilgili Japon kuruluşlarının ellerindeki mal (dış alım olan ham ipek) düşerken, piyasa stokları (yerli ipek) arttı.

Öte yandan 1978 süresince ipek ibrişim dış alımları % 42 lik bir artışla ham ipek fiyatlarında olumlu bir etki yaparak, 40.273 balyaya yükseldi.

Ham ipek ve ipek böceği yumurtası iç teslimde bir yıl öncesine oranla toplam 392.819 balyalık veya bir önceki yıldan 71.000 balya daha fazla bir artış oldu. İpekli dokumaya gelince «blue - bamboo» habutai'ye bağlı olarak artan astarlama ve örme merkezlerindeki durgunluğun tersine, ipekli dokumadaki önemli üretim gelişmesinden büyük giyim merkezleri büyük ölçüde yararlandılar.

Japonya'da ipek sunu ve istemi :

Birim : Balya 60 kg.

	1978 (A)	1977 (B)	A/B
Yılbaşı stokları			
Piyasa stokları	14.357	23.802	% 60
Japon Ham İpek kuruluşları	63.986	23.990	267
Toplam	78.343	47.792	164
Üretim	265.959	268.036	99
Dış alım	83.833	55.918	150
İç alım	0	0	
İç teslim	352.546	293.403	120
Yıl sonu stokları			
Piyasa stokları	25.295	14.357	176
Japonya Ham İpek kuruluşları	50.294	63.986	79
Toplam	75.589	78.343	96
	Dış Alım		
İpek ibrişim (balya)	40.273	28.112	142
İpekli dokumalar (m^2)	38.306.852	32.609.044	117

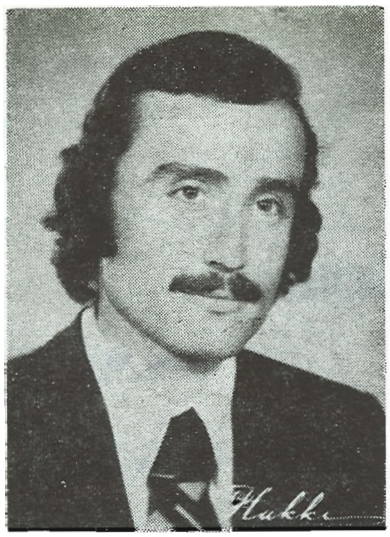

ARIÇTAN TÖNÜK

Standard Hazırlama Dairesi Başkanlığına Atandı.

Uzun yıllar Enstitümüzün çeşitli kademelerinde çalışan, bu arada Ziraat Laboratuvarı Mühendisliği, Ziraat Hazırlık Grubu Uzman Raportörlüğü, Standardizasyon Müdür Yardımcılığı, Ulusal ve Uluslararası Standardizasyon Şube Müdürlüğü görevlerinde bulunan Arıçtan TÖNÜK, kadro boşluğu nedeniyle birbuçuk yıl tedvir ettiği Standard Hazırlama Dairesi Başkanlığına atanmıştır.

Kendisi Ankara doğumlu olup, ilk, orta ve lise tahsilini Ankara'da tamamlamış, A. Ü. Ziraat Fakültesinin, Ekonomi ve İşletmecilik Bölümünden 1966 yılında Ziraat Yüksek Mühendisi olarak mezun olmuş ve Enstitümüzde çalışma hayatına başlamıştır.

Ziraat standardlarının bazılarının hazırlığını yapmanın yanı sıra, ziraat standardlarının tanıtımı, standard, standardizasyon, kalite ve kalite kontrolu konularında bildiri ve makaleler düzenlemiş, araştırmaları olmuştur.

Evli ve bir çocuk babasıdır.

Yöneylem Araştırması 5. Ulusal Kongresi Toplandı

TÜBİTAK Marmara Bilimsel ve Endüstriyel Araştırma Enstitüsü, Eskişehir İktisadî ve Ticari İlimler Akademisi ve Yöneylem Araştırma Derneğince ortaklaşa düzenlenen, YÖNEYLEM ARAŞTIRMASI 5. ULUSAL KONGRESİ, 23-25 Mayıs 1979 tarihleri arasında Eskişehir'de yapılmıştır.

23 Mayıs 1979 Çarşamba günü saat 9.30 da, düzenleme kurulu başkanı Yılmaz Büyükerşen'in açış konuşması ile başlayan kongre, üç gün boyunca 20 oturum halinde ve 100 kadar bildirinin sunulması ile sürmüştür.

Yaklaşık 400 kadar uzmanın katıldığı kongrenin 24 Mayıs 1979 Perşembe günü saat 16-18 arası Kalite Yönetimi ve Mamül Güvenirliliği oturumunda, Enstitümüz Standard Hazırlama Dairesi Başkanı Arıçtan TÖNÜK, «Kalite Kontrolu ve Standardizasyon İlişkileri İle Tüketici Güvenliği» başlıklı bildirisini sunmuştur.

Oturumda bulunanlarca ilgi ile izlenen bildirinin özeti aşağıda verilmiştir :

Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler, seri imalat yöntemleri ile imal ettikleri ürünlerini, dış pazarlarda satabilir ve serbest pazarda yarışabilir nitelikte yapabilmek için büyük bir yarış halindedirler. Kaynak israfını önlemek, maliyet fiatlarını düşürmek ve ürünün kalitesini arttırmak için kalite kontrol tekniklerinin geliştirilmesi yönünde büyük çabalar harcanmaktadır.

Bugün kalite; ürünlerin insan topluluklarının ihtiyaç potansiyellerini karşılayabilme derecesi olarak tanımlanmaktadır.

Modern teknolojinin bir gereği olan seri imalat nedeniyle tüketicilerin tümüyle memnun olması diye bir şey söz konusu değildir. Bu durumda yapılacak iş, tüketici istekleri ile ürün özelikleri arasında en iyi uyumu sağlayacak kalitenin saptanmasıdır.

Toplumdaki ihtiyaçları saptamak ve buna göre imalat programlarını yapmak, projeyi geliştirmek, imal edilen ürünün, planlanan özeliklere uyup uymadığına bakmak ve tüketicinin memnun olması için satış sonrası servis ve bakım işlemlerinin yapılmasının tümüne kalite kontrol adı verilmektedir.

Kitle halinde ve seri imalatlarda standardizasyon kalite programlanmasında kullanılan en önemli unsurdur. Optimum kalite ancak optimum özelikleri saptayan standardlarla belirlenebilir.

Standardizasyon, teorik olarak imal edilmesi mümkün olan sonsuz sayıdaki tipler arasından, uygulamada imal edilmesi gerekli olan ekonomik tiplerin seçimine yarar.

Teknolojik gelişmelerin insan hayatına getirdiği mutluluk yanında birçok kompleks malın taşıdığı risklerin her yıl modern toplumda sayısız yaralanma, ölüm ve hasara yol açtığı bir gerçektir. Bugünün tüketicisi, piyasaya sunulan bu kompleks malların içinde gizli bulunan tehlikeleri anlayacak derecede bilgiye sahip değildir. Mallarla ilgili güvenliğin sağlanması, malların standardlara uygun imal edilmeleri ile imkân dahiline sokulmaktadır.

Kongre sonunda, Yöneylem Araştırması 6. Ulusal Kongresinin, Eylül 1980 de Ankara'da Hacettepe Üniversitesinde düzenlenmesi de karara bağlanmıştır.

STANDARD söyleşileri

HOŞGÖRÜ, HOŞGÖRÜSÜZLÜK ve STANDARD

Yalçın AKDENİZ

Hoşgörü, uygun ölçüde tutulduğu sürece, erdem olarak nitelenir. Nasıl ki hoşgörülü kişiler sevimli gelirse, hoşgörüsüz kişiler de o denli çekilmez görünürler. Hoşgörüsüzlerle geçinmek güç, çoğunluğunu bu tür kişilerin oluşturduğu toplumlarda yaşamaksa dayanılmaz bir karabasandır.

Hep bildiğimiz yaygın deyişe göre, iyi yöneticinin bir gözü görmez, bir kulağı da işitmez olmalıdır. Yöneticinin nasıl olması konusunda halkın görüşünü dile getirir bu deyiş. Hangi kıtada, hangi ülkede olursa olsun, halk hoşgörülüdür özünde. Zaman zaman bazı toplumlarda din, eğitim gibi etkenlerin amaçlı kullanılmasıyla, hoşgörünün azaldığı görülür. Ama bu yapay ve geçicidir.

En çok çocuklar gereksinirler hoşgörüye. Çiçekler gelişip serpilmek için nasıl ışık ve suyu ararlarsa çocuklar da öyle ararlar: Işık yerine sevgi, su yerine hoşgörü ister. Sağlıklı yetişmek, kişilikli olabilmek yarının kendine güvenli, toplum çıkarları doğrultusunda sorumluluklar alabilecek yapıyı kazanabilmek için aile ve toplum, içerisinde hoşgörülü bir ortama gereksinirler. Bu ortamı bulamayanlar ise, katı, saldırgan ve sorumsuz olup, çıkarlar çoğunlukla. «Hoşgörünüze sığınarak .....» diye başlayan ve genellikle yersiz istemler ya da geçersiz özür dilemelerle karşılaşmışızdır çoğumuz. Bir kişi hoşgörüye sığınma yöntemini sık kullanıyorsa, onun hoşgörüye değer biri olduğu konusunda kuşku duymak gerekir. Bu bir tür «kötüye kullanma» biçimidir çünki... Ve inanırım ki hoşgörü, zorlandıkça daralan, kötüye kullandıkça tükenen türden bir duygudur.

Herşeyin çoğu zarar denir ya hani... Başka konular bir yana, hoşgörü açısından doğrudur bu. Hoşgörüsüzlüğün oluşturacağı olumsuz etkenler, aşırı hoşgörü karşısında da belirirler. Sonucunda ise kişiler «boşver sen de» ciliğe, yönetimler de «idarei maslahat» çılığa kapılabilirler en azından.

Hoşgörünün geçersiz olduğu konulardan sözedilebilir bir de. Örneğin sağlık görevlilerinin meslek çalışmalarındaki ilgisizliği, kesinlikle hoşgörü sınırları dışındadır. Halkına ve ülkesine karşı sorumluluk yükü büyük olan kişi ya da kuruluşlara karşı hoşgörü de ters orantılı olarak küçüktür. Özellikle bir ülke ve ülke halkının çıkarlarını, insanının insanca yaşamasını, mutluluğunu erincini sağlamakla görevli olanlara karşı hoşgörüsüz bir denetimde bulunmak, o ülke insanının hem hakkı hem de görevidir kuşkusuz.

Kısacası, duruma göre farklı önem, farklı anlam içeren bir kavramdır hoşgörü. Yerinde ve yerine göre bir ölçü gerekmektedir, bu konuda. Bunun yasalarla, kurallarla oluşturamassınız. Bir bakıma herkes kendi ölçüsünü oluşturmak zorundadır.

Şimdi bir yoklayalım kendimizi! Hoşgörü ölçüsünü doğru oranda kullanabiliyormuyuz? Örneğin çocuklarımıza yeterince hoşgörülü, sorumluluk taşıdığımız konularda kendimize karşı gerektiğince hoşgörüsüz olabiliyormuyuz? Sanırım çoğumuz içten bir evet yanıtı vermekte güçlük çekeriz.

Öyleyse bir çözüm bulalım. Bir hoşgörü - hoşgörüsüzlük standardı hazırlansın, olsun bitsin! Hayır böyle bir olasılıktan bile söz edilemez elbette.

Ama standard ile hoşgörü - hoşgörüsüzlük ilişkisini gündeme getirip konuşabiliriz.

Evet, gerçekte standard, mal ve hizmetlere uygulanan ya da uygulanması gereken hoşgörü - hoşgörüsüzlüğün sınırlarını çizen bir ölçüttür. Standardda verilen toleranslar sınırı hoşgörünün bitip, hoşgörüsüzlüğün başladığı sınırdır. Örneğin 30 - 40 arası olacak denmişse standardda: 30 dan aşağısı 40 dan yukarısı hoşgörülemez. Görüldüğü gibi, insan ilişkilerinde hoşgörüsüzlüğü kurallarla düzenleyemeyiz ama mal ve hizmetler açısından bir sakınca yoktur. Üstelik son derece gereklidir de.

Üretici ve tüketicinin karşılıklı çıkarlarından doğan bu gereklilik, yeryüzünün hemen her köşesinde onaylanmış olsa gerektir ki, uluslararası standardlaşma çabaları ileri sanayi ülkelerinin öncülüğünde örgütlenmiş yoğun çalışmalar biçiminde sürdürülmektedir.

Hem üretici hem de tüketici çıkarlarından bir arada söz etmek, standardın özü açısından önemli bir gerçeği vurgular. Standardlaşmanın mal ve hizmetleri getireceği hoşgörü - hoşgörüsüzlük dengesi, bir yandan üretim amaçlarını belirleyip, pazarlama olanaklarını genişletirken, bir yandan da tüketiciyi savurganlığa karşı korumuş olur.

Evet, hoşgörü, insan ilişkileri açısından ne denli duyarlı bir konuysa, mal ve hizmetler açısından da o denli önem taşımaktadır.

Ve bu alandaki hoşgörünün ölçütü de standard olagelmiştir.

Yeni Yayımlanan

TÜRK STANDARDLARI

TS No.	Standardın Adı	Fiyatı (TL.)
TS 3206	Döner Elektrik Makineleri - Bölüm 2 Döner Elektrik Makinelerinde Kayıpların Verimin Deneylerle Belirlenmesi (Cer Araçları Dışında)	30
TS 3228	Dış Merkez Noktasından Yapılan Yatay Açı Gözlemlerinin Merkez Noktasına Dönüştürülmesi Yöntemi ve Hesap Çizelgesi	15
TS 3256	Tek Kenarı Delikli Sinema Filmi Sarma Yönleri	9
TS 3269	Anason	15
TS 3270	Ham İpek	24
TS 3273	Soyma Kaplamalık Kavak Tomruğu	18
TS 3274	İğne Yapraklı Kerestelik Tomruklar (Boyutlar ve Toleranslar)	9
TS 3275	İğne Yapraklı Kerestelik Tomruklar (Boyutlar - Ölçme Metotları) ...	9
TS 3279	Yapraklı Kerestelik Tomruklar (Boyutlar ve Toleranslar)	9
TS 3280	Yapraklı Kerestelik Tomruklar (Boyutlar - Ölçme Metotları)	9
TS 3284	Betonun Eğilmede Çekme Dayanım Tayini Deneyi (Üçtebir Noktalarından Yüklenmiş Basit Kiriş Metodu ile)	15
TS 3285	Betonun Eğilmede Çekme Dayanımı Tayini Deneyi (Orta Noktasından Yüklenmiş Basit Kiriş Metodu ile) ...	15
TS 3286	Betonun Eğilmede Çekme Dayanımının Şantiyede Tayini Deneyleri ...	15
TS 3291	Nikelin Kimyasal Analiz Yöntemleri, Tungsten Miktarı Tayini	12
TS 3292	Nikelin Kimyasal Analiz Yöntemleri, Mağnezyum Miktarı Tayini	15
TS 3293	Nikelin Kimyasal Analiz Yöntemleri, Titan Miktar Tayini	15
TS 3294	Nikelin Kimyasal Analiz Yöntemleri, Demir Miktarı Tayini	12
TS 3295	Nikelin Kimyasal Analiz Yöntemleri, Bakır Miktarı Tayini	15
TS 3296	Nikelin Kimyasal Analiz Yöntemleri, Silisyum Miktarı Tayini	18
TS 3297	Nikelin Kimyasal Analiz Yöntemleri, Kükürt Miktarı Tayini	12
TS 3298	Ham Petrolün Depolanmasında Kullanılan Kaynaklı Tanklar	36
TS 3301	Meyve ve Sebzeler - Soğuk Depolamadan sonra Olgunlaştırma Teknikleri	18
TS 3302	Domates - Depolama Klavuzu	12
TS 3303	Yeşil Muz - Olgunlaştırma Kuralları	21
TS 3304	Turba ve Diğer Bitkisel Materyalden Yapılmış Üretme ve Şaşırtma Saksıları - Numune Alma	9
TS 3310	Kuru Kiraz	15
TS 3319	Sanayide Kullanılan Hidroklorik Asitte Yükseltgen ve İndirgen Maddelerin Tayini - Volumetrik Yöntem	9
TS 3320	Sanayide Kullanılan Hidroklorik Asitte Demir Tayini 2-2'- Bipiridil Spektrofotometrik Yöntem	12
TS 3321	Kış Sınıfı Motor Yağları ile Belli Tipteki Hidrolik Sıvıların Akma Kararlılığının Tayini	15
TS 3325	Nirengi Ağlarında Yatay Açı Ölçüm ve Silsile Özet Çizelgeleri ve Düzenleme Yöntemi	15
TS 3328	Cam Dokuma Kumaşlar - Birim Atkı ve Çözgü Uzunluğundaki İplik Sayısının Saptanması	9
TS 3343	İnşaat Mühendisliği ve Bina Teknik Resimleri Referans Doğruları	12
TS 3344	Isı ve Ateşe Karşı Koruyucu Giysiler - Kullanma ve Kullandıranlar için Genel Kurallar	12

DEĞİŞTİRİLEN TÜRK STANDARDLARI

TS 328	Kerestelik Kayın Tomruğu	18
TS 1253	Hıyar	12
TS 2284	Bulgur	15

TÜKENDİĞİ İÇİN YENİDEN BASTIRILAN STANDARDLAR

TS 37	Kablolar için Muayene ve Deney Metotları (Y-, B-, N-, V-, F Kabloları) ...	81
TS 637	Yağlı Boyalarda Kullanılan Çinko Oksit	12
TS 834	Aydınlatma Armatür Camları	42

Uluslararası Standardlaştırma Örgütünün Tütün ve Tütün Ürünleri İle İlgili Standardları

Berdan ŞENEL
ISO Alt Komiteler
Teknik Sekreteri

Uluslararası Standardlaştırma Örgütü (ISO) nun 126 sayılı Teknik Komitesince hazırlanan ve Uluslararası Standard olarak yayımlanmış tütün ve tütün ürünleri ile ilgili standardların içerikleri ile üzerinde çalışılan standard tasarılarını şöylece sıralıyabiliriz :

ULUSLARARASI STANDARDLAR

— ISO 2817 - 1974 Tütün ve Tütün Ürünleri - Silis Miktarı Tayini

Üç sayfa olan bu standardda, silis miktarı tayini için iki yöntem verilmektedir. Verilen yöntemlerden biri yakma yöntemi diğeri ise yaş eritme yöntemidir. Her iki yöntem de hem yaprak hem de kıyılmış tütünlere uygulanabilir.

— ISO 2881 - 1977 Tütün ve Tütün Ürünleri - Tütünde Alkoloid Tayini - Spektrofotometrik Yöntem

Üç sayfa olan bu standardda, tütünde bulunan alkoloidlerin spektrofotometrik olarak tayini için bir referans yöntem verilmektedir. Yöntem, işlenmiş veya işlenmemiş tütün ve tütün ürünlerine uygulanabilir.

— ISO 2971 - 1976 Tütün ve Tütün Ürünleri - Sigaralar ve Filtreler - Nominal (Saymaca) Çap Tayini

Altı sayfalık bu standardda, sigara ve filtrelerinin nominal çaplarının sürmeli kompas veya mikrometreli ölçek kullanılarak tayin edilmesi yoluyla doğru sonuç almanın ölçüm sırasındaki biçim bozukluğu ve beyzilik nedeniyle olanaksız olması nedeniyle, sigara ve filtrelerin nominal çaplarının havalı ölçme başlığı ile tayini için yöntem verilmektedir.

— ISO 3308 - 1977 Tütün ve Tütün Ürünleri - Rutin Analitik Sigara İçme Makinesi - Tanımlar, Standard Koşullar ve Yardımcı Donanım

Sigara içme makineleri için sağlanması gereken standard koşulları ve için parametrelerini tanımlayan ve standard koşulların sağlanmasında kullanılan yardımcı donanımın özeliklerini veren bu standard sekiz sayfadır.

— ISO 3400 - 1976 Tütün ve Tütün Ürünleri - Sigara Dumanında Bulunan Alkoloidlerin Tayini - Spektrofotometrik Yöntem

Üç sayfalık bu standardda sigara dumanında bulunan alkoloidlerin spektrofotometrik olarak tayini için bir referans yöntem verilmektedir. Bu yöntem sigara dumanındaki metanol çözeltilerine uygulanabilir.

— ISO 3401 - 1977 Tütün ve Tütün Ürünleri - Sigara Filtresinde Tutulan Alkoloid Tayini

Altı sayfalık bu standardda, sigara filtrelerinin alkoloidleri tutma tayini için iki ayrı yöntem verilmektedir.

— ISO 3402 - 1978 Tütün ve Tütün Ürünleri - Kondisyonlama ve Deney Atmosferleri

Bu standard, ön kondisyonlamanın gerekli olduğu sigara kâğıdı ve filtresi gibi tütün endüstrisinde kullanılan malzemenin, tütün ve tütün ürünlerinin veya bunlardan alınmış numune veya deney parçasının kondisyonlanması ve deney sırasında gerekli olan atmosfer koşullarını belirlemektedir. Standard bir sayfadır.

— ISO 3406 - 1975 Tütün ve Tütün Ürünleri - Analitik Deney Sonuçlarının Belirtilmesi

Bir sayfalık bu standardda, yaprak veya kıyılmış tütünler üzerinde yapılan analitik tayinlerin sonuçlarının gösterilmesi için yöntem verilmektedir.

— ISO 3550 - 1975 Tütün ve Tütün Ürünleri - Sigaralar - Sigara Uçlarından Tütün Dökülmesinin Tayini

Üç sayfalık bu standardda, sigara uçlarından dökülen tütün miktarının tayini için bir yöntem verilmektedir. Tütün dökülmesi özellikle kısa sigaralarda tüketicinin önem verdiği bir olgudur. Açılmış sigara paketlerinin cepte taşınması ve bunun sonucu olarak sarsılması tütün dökülmelerine yol açmaktadır. Bu bakış açısından, bir sigaranın tütün dökülmesine karşı direnç göstermesi, iyi bir kalite ögesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Standardda, yinelenebilen koşullar altında, sigara uçlarındaki tütün dökülmelerine karşı dayanıklılığı ölçmek üzere bir titreşim kutusu aygıtı (sismelatofor) tanımlanmıştır.

— ISO 3612 - 1977 Tütün ve Tütün Ürünleri - Sigaralar - Serbest Yanma Hızının Tayini

Standardda serbest yanma hızının tayini için iki yöntem verilmektedir. Her iki yöntem de aynı sonucu vermektedir. Bu yöntemler sigaralara ve serbest yanma yolu ile tüketilebilen diğer ürünlere uygulanabilir. Standard sekiz sayfadır.

— ISO 4388-1977 Tütün ve Tütün Ürünleri - Filtrelerde Sigara Dumanının Bıraktığı İzlerin Tayini - Direkt Spektrofotometrik Yöntem

Üç sayfalık bu standardda, filtreli sigaralar için uygulanabilen ve sigara dumanının filtrelerde bıraktiği izlerin 450 nm de tayini için bir direkt spektrofotometrik yöntem verilmektedir. Bu yöntem renkli filtreli sigaralara ve filtreleri katkı maddeleri veya emici maddeler içeren sigaralara uygulanamaz.

ULUSLARARASI STANDARD TASARILARI

— DIS 2965 Sigara Kâğıdı Olarak Kullanılan Malzeme - Hava Geçirgenliği Tayini

— DIS 4389 Tütün ve Tütün Ürünleri - Organoklorinli İlaç Kalıntılarının Tayini (Referans Yöntem)

— DIS 4874 Tütün ve Tütün Ürünleri - Numune Alma Genel Koşulları

— DIS 4876 Tütün ve Tütün Ürünleri - Maleik Hidrazin Kalıntılarının Tayini

— DP 4387 Sigaralar - Makineyle İçim ve Ham ve Kuru Duman Süzüntüsünün Tayini

— DP 6466 Tütün ve Tütün Ürünleri - Ditiyokarbamatlı İlaç Kalıntılarının Tayini

— DP 6488 Tütün ve Tütün Ürünleri - Su Miktarı Tayini - Referans Yöntem

— DP 6565 Tütün ve Tütün Ürünleri - Sigara ve Filtre Ağızlıkları - Çekim Gücü Tayini İçin Tanımlar ve Standard Koşullar

TSE Markası Alan Firmalar

SUNGURLAR ISI SAN. A.Ş.

TS 377 «Kaynaklı Silindirik Buhar Kazanları» Standardına uygun üretilen Sınıf I, kayaklı silindirik buhar kazanları için TSE Markası verilmiştir.

Sözleşme, 5.5.1979 günü TSE Yönetim Kurulu Başkanı Kutlu Türker ile Firmanın vekâleten temsilcisi Özdemir Demirtaş tarafından imzalanmıştır.

MET SANAYİ VE TİCARET KOLL. ŞTİ.

TS 40 «Elektrik İç Tesislerinde Kullanılan Fiş ve Priz» standardına uygun üretilen 6 A 250 V sıva altı priz,

TS 41 «İç Tesisatta Kullanılan 250 Volt ve 10 Ampere kadar Elektrik Anahtarları» standardına uygun üretilen 6 A 250 V Vaevien Anahtar, 6 A 250 V Anahtar, 6 A 250 V Komülatör Anahtar, 6 A 250 V Liht Anahtar için TSE Markası verilmiştir.

Sözleşme 5.5.1979 günü TSE Yönetim Kurulu Başkanı Kutlu Türker ile Firmanın Satış ve Satınalma Müdürü Mehmet Ertuğrul Erbacıoğlu ve Kalite Kontrol Müdürü Görhan Özmen tarafından imzalanmıştır.

ENSTİTÜMÜZÜN 1979-1980 DÖNEMİ STANDARD HAZIRLAMA İŞ PROGRAMI

Arıçtan TÖNÜK
Standard Hazırlama
Dairesi Başkanı

22.11.1960 gün ve 132 sayılı Türk Standardları Enstitüsü Kuruluş Yasasının 1. maddesinde, «Her türlü madde ve mamuller ile usul ve hizmet standardlarını yapmak gayesiyle Türk Standardları Enstitüsü kurulmuştur. Yalnız Türk Standardları Enstitüsü tarafından kabul edilen standardlar Türk Standardı adını alır. Bu standardlar ihtiyari olup, Bakanlar Kurulu kararıyla mecburi kılınabilir. Bir Standardın mecburi kılınabilmesi için Türk Standardı olması şarttır.» denilmekte, aynı yasanın 2. maddesinde ise Enstitünün görevleri sayılırken, en başta, her türlü standardları hazırlamak ve hazırlatmak olduğu belirtilmektedir. Standardları, «belirli bir çalışmanın, o çalışmayla ilgili bulunanların ve özellikle ekonominin yararına olabilmesi için, tüm tarafların katkı ve işbirliği ile hazırlanan ve belirli kurallar içeren doküman veya belgelerdir» şeklinde tanımlamaktayız.

Enstitünün standard hazırlama çalışmaları, Genel Sekreterliğe bağlı Standard Hazırlama Dairesi Başkanlığı (Ek-1) bünyesinde İhtisas Kurullarınca yerine getirilmektedir. İhtisas Kurulları;

a — Hazırlık Grupları,
b — Teknik Komiteler,
c — Özel Komitelerden,
oluşmaktadır.

Hazırlık Grupları

Hazırlık Grupları «ana çalışma alanlarında görev yapmak amacıyla» Yönetim Kurulunun önerisi ve Genel Kurulun kararıyla kurulur. Özel sektör, bilim kurumları, mesleki teşekküller ve kamu kuruluşlarında çalışan, konularında bilgi ve ihtisas sahibi, kişilerden oluşur. Başkanları Genel Kurul tarafından kendi üyeleri arasından veya dışardan seçilir. Üyeleri, Grup Başkanının Yönetim Kurulu Başkanına danışması ve önerilen kişilerin Yönetim Kurulunca onaylanmasıyla saptanır.

Hazırlık Grupları konularına giren alanlarda :

1 — Çalışma Programı önerilerinin hazırlanması,

2 — Yıllık programlara girmemekle beraber yıl içinde standardı yapılması yararlı görülen konuların programa alınması için Yönetim Kuruluna öneride bulunulması,

3 — Programa alınan konularda standard tasarıları hazırlamak üzere Teknik Komitelerin oluşturulması, konu raportörlerinin seçilmesi,

4 — Teknik Komitelerce hazırlanan standard taslaklarını incelemek, dil, içerik, ifade tarzı ve kalıp yönlerinden standard tasarılarının geliştirilmesi,

5 — Tasarıların, Teknik Komite ile işbirliği yapılarak saptanan ilgili Üniversite, kamu ve özel sektör kuruluşlarına enaz bir ay içinde görüşleri bildirilmek üzere gönderilmesi,

6 — Gelen görüşleri değerlendirerek tasarı için ilgililerden ikinci kez görüş istenmesi,

7 — İkinci kez gelen görüşlere göre tekrar incelenen tasarının son kabul organı olan Teknik Kurula gönderilmesi veya gerekiyorsa üçüncü kez ilgili kuruluşların görüşlerinin sorulması veya onlarla bir toplantı düzenlenmesi,

8 — Tasarının Teknik Kurulda savunulması, standard metni haline gelmesinin sağlanması,

9 — Mevcut standardların değiştirilmesi veya revizyonunun yapılması,

10 — Standard'ın ihtiyari veya zorunlu olarak yürürlüğe konması konusunda Teknik Kurul'a öneride bulunulması,

11 — Mevcut Standardların yürürlükten kaldırılması veya zorunlu yürürlüğüne son verilmesi,

12 — Konusunda TSE'ye gerekli her türlü yardımların sağlanması ve görüş verilmesi,
gibi görevleri yürütür.

Hazırlık Grupları, gerekli gördükleri zaman ilim ve ihtisas sahibi kişileri, çalışmalarına katılmak üzere davet edebilir, onlardan rapor ve görüş isteyebilirler.

Hazırlık Grupları, standard hazırlama çalışmaları yönünden TSE'nün asli organlarıdır. Birkaç yönden bağlantı işlevi gören bir birim görünümü taşımaktadır.

Hazırlık Grupları, devamlılık yönünden, Enstitünün esas kadrosu ile sadece belirli bir konu için kurulan ve tamamen geçici bir görev yapan, Teknik Komiteler arasında yer almaktadır. Görevleri devamlı olmamakla beraber komitelerinki kadar da geçici değildir. Hazırlık Grupları, hizmetin devamlılığını sağlamada TSE ile Teknik Komiteler arasında köprü oluşturmaktadır.

Hazırlık Grupları her ne kadar çalışma konularında bilgi ve ihtisas sahibi kişilerden oluşmaktaysa da üyelerinin, bu ana alan içine giren her konuda ayrıntılı bilgi ve ihtisasa sahip olmaları olanaksızdır. Bundan dolayı Hazırlık Grubu, her konunun uzmanını bularak standard taslağını ona hazırlatmaktadır. Ancak, genellikle bu uzmanlar da standard yapma konusunda gerekli ön bilgiye sahip olmadıklarından, Hazırlık Grupları konuya ait teknik bilgilerle standard konusundaki bilgileri birleştirerek tasarıya son şeklini vermekte; diğer bir ifadeyle standardı yapılacak konu hakkındaki genel, standard hazırlama tekniği hakkındaki özel bilgileri, teknik komitelerin standard konusundaki ayrıntılı bilgilerini birleştirerek standard çalışmalarını yürütmektedir.

Halen Enstitüde (1) **Elektrik,** (2) **Elektronik,** (3) **Makine,** (4) **İnşaat,** (5) **Kimya,** (6) **Laboratuvar,** (7) **Maden,** (8) **Mamul Gıdalar,** (9) **Metalurji,** (10) **Mevzuat,** (11) **Mühendislik Hizmetleri,** (12) **Ormancılık - Orman Ürünleri,** (13) **Petro Kimya,** (14) **Petrol,** (15) **Tekstil,** (16) **Ziraat,** (17) **Milli Savunma Sanayii,** (18) **Sağlık,** (19) **Özel Standardlar** olmak üzere 19 Hazırlık Grubu çalışmaktadır. Grup üyelerinin sayısı 113 dür.

Teknik Komiteler

Teknik Komiteler, belirli bir konuda standard taslağı hazırlamak için Yönetim Kurulu Başkanıyla anlaşarak Hazırlık Grubu başkanınca yapılan öneri üzerine, Yönetim Kurulu kararıyla kurulur. Komitenin esas yükünü çeken Konu Raportörü de, aynı yöntemde komite oluştururken seçilir. Komite üyelerinin özellikle raportörün, standard konusunu en iyi bilen kişiler arasından ve olabilen hallerde, genellikle, üniversiteler, kamu ve özel sektörü temsil eden kişilerden oluşmasına özen gösterilir.

Yukarıda da belirtildiği gibi komiteler standard hazırlama çalışmalarında ana rolü oynayıp ilk taslağı hazırlamak görevini yürütürler. Raportör Teknik Komitece hazırlanan taslağın Hazırlık Grubundaki görüşmelerine katılır. Tasarıyı Teknik Kurulda savunur.

Komitelerin görevi, söz konusu standardın Teknik Kurulda kabulüyle kendiliğinden, veya çalıştırılamaması halinde her an Grup Başkanının önerisi üzerine Yönetim Kurulu kararıyla son bulur.

Halen Enstitüde 900 konuda Teknik Komite çalışmakta ve bu komitelerde 400 kişi görev almış bulunmaktadır.

Özel Komiteler

Özel Komiteler, Organlar Yönetmeliğinin 37. maddesine göre, belirli hususlar için Yönetim Kurulu tarafından kurulmakta ve bir Hazırlık Grubuna bağlı olarak çalışmalarını yürütmektedir. Hazırlık Grubu Başkanının direktifleri doğrultusunda çalışmaktadır. Halen Mühendislik Hizmetleri Hazırlık Grubuna bağlı olarak **Harita** ve **Ambalaj** Özel Komitesi, Enstitüde görev yapmaktadır.

Teknik Kurul

Teknik Kurul, Standard tasarılarını Hazırlık Grubunca önerildiği gibi veya değiştirerek kabul veya reddeden; kabul ettiklerini ihtiyari veya zorunlu olarak yürürlüğe konması, mevcut standardların değiştirilmesi veya revizyona tabi tutulması kararlarını almaya yetkili en üst organdır.

Teknik Kurul :

1 — Kuruluş Kanunlarında standard işleriyle görevlendirilmiş olan Bakanlıkların bu hizmeti gören dairelerinin amirleri,

2 — Yönetim Kurulunun asil üyeleri,

3 — Hazırlık Grubu Başkanları,

4 — Genel Kurulca Üniversitelerin standardla ilgili kürsüleri ve enstitüleri ile standardla ilgili diğer bilim kurumları ve Türk Mühendis Mimar Odaları Birliğini temsilen gelen kurul üyeleri arasından seçilecek iki üyeden,

5 — Genel Kurulca, Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği ve yıllık gelirleri 200.000 TL. dan fazla olan Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Borsaları ile ticaretle ilgili bankalar ve özel teşekkülleri temsilen Genel Kurul üyeleri arasında seçilen iki üyeden, oluşur.

Teknik Kurul senede ikiden az olmamak kaydıyla, gereksinim duyulan zamanlarda ve standard tasarılarının gerekli kıldığı sıklıkla toplanır.

Açıklamalardan, bir standardın nasıl hazırlandığı belirlenmekle beraber, anlaşılmasını kolaylaştırmak için, burada bir arada ve özet olarak tekrarında yarar görülmektedir. (Ek - 2).

Standardı Yapılacak Konuların Saptanması

Bir standard konusu iş programına; iki biçimde alınmaktadır.

1 — Özel ve kamu kuruluşlarının siparişi üzerine konu programa alınabilir. Sipariş söz konusu olduğu zaman konu öncelik taşır.

Bu tip siparişler için TSE kuruluşlardan maktu bir ücret almaktadır.

2 — Hazırlık Grupları iş programlarını yapabilirler.

Bu takdirde bir konunun iş programına alınmasına; (1) Konunun önemi, (2) Standardın yapılabilirliği büyük ölçüde etki etmektedir.

İş programları hazırlanırken sipariş müessesesinin dışında, ilgili kuruluşların görüşlerine başvurularak bu konuda fikir belirtmelerine olanak tanınmaktadır.

İş Programına Alınan Konuda Standard Yapılması

Yukarıda açıklandığı gibi konu raportörü ve teknik komitesi tarafından hazırlanıp Hazırlık Grubuna gönderilen standard tasarısı incelendikten sonra görüş için ilgili kuruluşlara gönderilir. Bütün kuruluşlardan olumlu görüş alınır veya esasa değinmeyen değişiklikler önerilirse ikinci kez görüşe gönderilmeden doğrudan doğruya Teknik Kurula sevkedilir. Önemli görüşler ileri sürülmüş ve değişiklikler önerilmişse Hazırlık Grubunca geliştirilen metin hakkında ilgililerden tekrar görüşleri sorulur. Son biçimi verilen tasarılar Teknik Kurula gönderilir. Önemli konularda üçüncü kez görüş istenebileceği gibi, ilgililerin katılmasıyla bir toplantıda da yapılarak uyuşmazlıklar giderilir ve genellikle bir noktada birleşilir.

TSE'nin üyesi bulunduğu uluslararası kuruluşlarca hazırlanan ve hazırlanmasının her safhasında TSE'nün görüşü sorulan, kabul safhasında oyumuz alınan, ISO, IEC gibi uluslararası standardların tercüme edilerek Türk Standardı haline getirilmesinde aynı yöntem uygulanır; ancak bu standardlar hakkında ilgililerin görüşü alınmak gerekiyorsa, bu görüşün, standardın uluslararası kuruluşca oylanıp kabulünden önce alınması ve görüşlerin TSE görüşü haline getirildikten sonra ilgili kuruluşa gönderilmesi gerektiğinden, Türkiye kabul ettiği standardın tercümesine karar vermişse standard, raportörünce tercüme edilip Hazırlık Grubunda görüşüldükten sonra ilgililerin görüşü sorulmadan doğruca Teknik Kurula sevkedilir.

Gruplardan, Teknik Kurulun toplanmasını gerektirecek sayıda standard tasarısı geldikten sonra Genel Sekreter kurul üyelerini bir gündemle Teknik Kurula davet eder.

Her tasarı kurulda ayrı ayrı tartışmaya açılır. Tasarı olduğu gibi veya değiştirilerek kabul edilebileceği gibi, geliştirilmesi için gündemde bırakılarak Grubuna geri de verilebilir veya toptan reddedilebilir. Standardın zorunlu uygulamaya konması isteniyorsa bu husus ayrıca oylanır.

Teknik Kurulda her türlü karar 2/3 çoğunlukla verilir.

Herhangi bir standardın zorunlu uygulamaya konmasına karar verilmişse durum uygulamayı denetleyecek Bakanlığa bildirilir ve standard gönderilir. Bu bakanlıkça standardın zorunlu uygulamaya konması için gerekli Bakanlar Kurulu kararı alınır.

Standard, Resmi Gazetede yayımlanır ve standard konusu mal ve mamülü üreten sanayi veya diğer sektörlerin, yapısına ve diğer koşullara göre hazırlık için bir süre verilir. Bu süre geçtikten sonra zorunlu uygulama başlar.

Bu güne kadar, Türk Standardları Enstitüsünce kabul edilen standardların sayısı 3385'e ulaşmıştır. Bu standardlardan 598 tanesi zorunlu uygulamada bulunmaktadır.

1979 - 1980 Dönemi iş programının oluşturulmasına esas olmak üzere 5 Mart 1979 tarihinde durum, Hazırlık Gruplarına bir yazı ile bildirilmiş ve yazı ekinde, Standard Hazırlama Dairesi Başkanlığınca yapılan, henüz Türk Standardı hazırlanmamış fakat dışalım ve satımımızda önemli yeri olan, belge verilmesi çalışmalarına esas olan konular ile 1979 yılı İthalat Rejiminde yer alan ve Enstitümüzden belge

alınması koşulunu taşıyan imalat türleri, belirtilmiştir. Hazırlık Gruplarınca oluşturulan iş programı taslakları, 14 Nisan 1979 günü yapılan Hazırlık Grubu Başkanları ve Yönetim Kurulu üyeleri müşterek toplantısında incelenmiş ve genelde bazı ilkeler saptanmış ve Hazırlık Grupları arasında sürtüşen hususlar düzeltilmiş, gerekli eşgüdüm sağlanmıştır. Bu toplantıda, Hazırlık Grupları iş programlarını oluştururken, yıllık standard hazırlama kapasiteleri doğrultusunda;

a — Revizyon konuları,

b — Sipariş Standard konuları,

c — Teknik Komitesi kurulmuş ve üzerlerinde çalışmaların sürdürülmekte olduğu konular,

öncelikle ele alınarak, bunlara;

a — Dışalım ve satımımızda önemli yeri olan konular,

b — 1979 yılı icra planı tedbirlerinde yer alan konular,

c — Belgelendirme çalışmalarına esas olan konular,

d — 1979 yılı İthalat Rejimi kararnamesinde yer alan ve Enstitümüzden belge alınması koşulunu getiren kararnamede yer alan imalat türleri,

e — Can ve mal güvenliğini sağlayan konular,

f — ISO ve IEC gibi uluslararası kuruluşlarca hazırlanan standard konuları,

eklenmek suretiyle hazırlanması, ilke kararına bağlanmıştır. Bu kararlar doğrulduğunda Hazırlık Gruplarınca yeniden düzenlenen ve son biçimi verilen, önümüzdeki dönem için Hazırlık Gruplarının iş programında toplam olarak 1319 konu bulunmaktadır. Bu konuların Hazırlık Gruplarına göre dağılımı şu şekildedir :

HAZIRLIK GRUBU	Yeni Konu	Revizyon	Toplam
Elektrik	42	29	21
Elektronik	119	2	121
İnşaat	90	18	108
Kimya	43	14	57
Laboratuvar	81	6	87
Sağlık	93	—	93
Maden	24	—	24
Makine	82	44	126
Mamul Gıdalar	81	13	94
Metalurji	67	13	80
Mevzuat	9	—	9
Özel Standardlar	28	—	28
Mühendislik Hizmetleri	52	3	55
(Harita Özel Komitesi)	28	—	28
(Ambalaj Özel Komitesi)	—	—	—
Milli Savunma Sanayii	26	—	26
Petrokimya	44	4	48
Petrol	26	—	26
Tekstil	98	27	125
Ziraat	102	11	113
TOPLAM	**1135**	**184**	**1319**

Çeşitli seçenekler dikkate alınarak ve olanaklar ölçüsünde oluşturulan 1979 - 1980 Dönemi iş programının büyük bir bölümünün dönem içerisinde sonuçlandırılması ile, gelişen sanayiimizin, tarımımızın, dış alım ve satımımızın, kısacası ülke ekonomimizin gereksinim duyduğu Türk Standardlarının hazırlanması en içten dileğimizdir. Bu konuda Standard Hazırlama Dairesi Başkanlığı personeli ile İhtisas Kurullarımızda çalışan değerli uzmanlarımıza büyük görevler düşmektedir.

Bu konuların yıl içerisinde geçirdikleri aşamalar hakkında, dergimizin ilgili sayfalarında, aylık olarak bilgi verilmektedir. Standard tasarıları hakkında görüş bildirmek veya bizzat Raportör olarak hazırlık çalışmalarına katılmayı arzu eden uzmanların Enstitüye başvurmaları, bizleri sevindirecektir.

1979 - 1980 Dönemi standard hazırlama çalışmalarının Enstitümüz ve ülkemiz ekonomisi yönünden yararlı sonuçlar vermesini dilerim.

EK : 1

STANDARD HAZIRLAMA DAİRE BAŞKANLIĞI

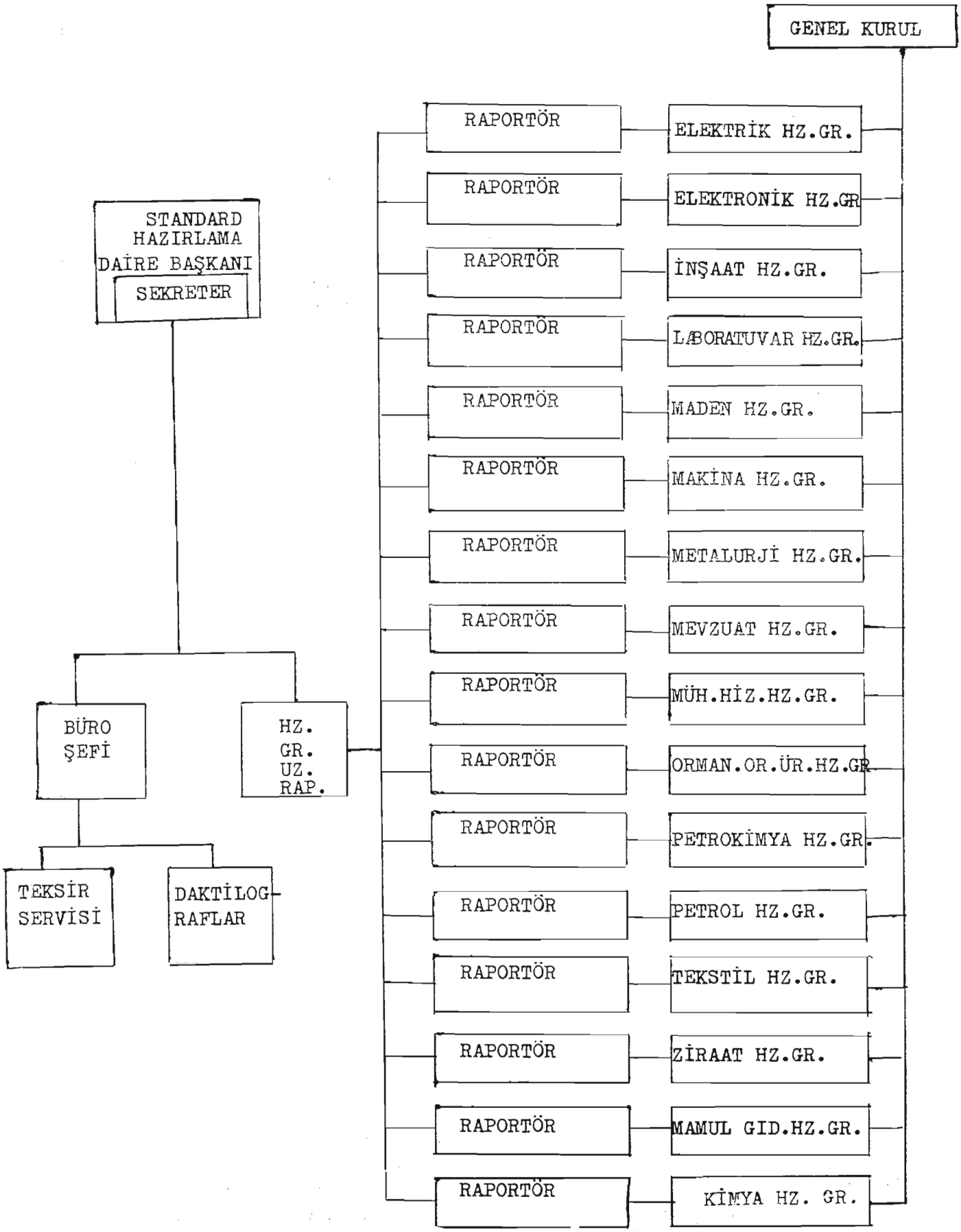

EK : 2

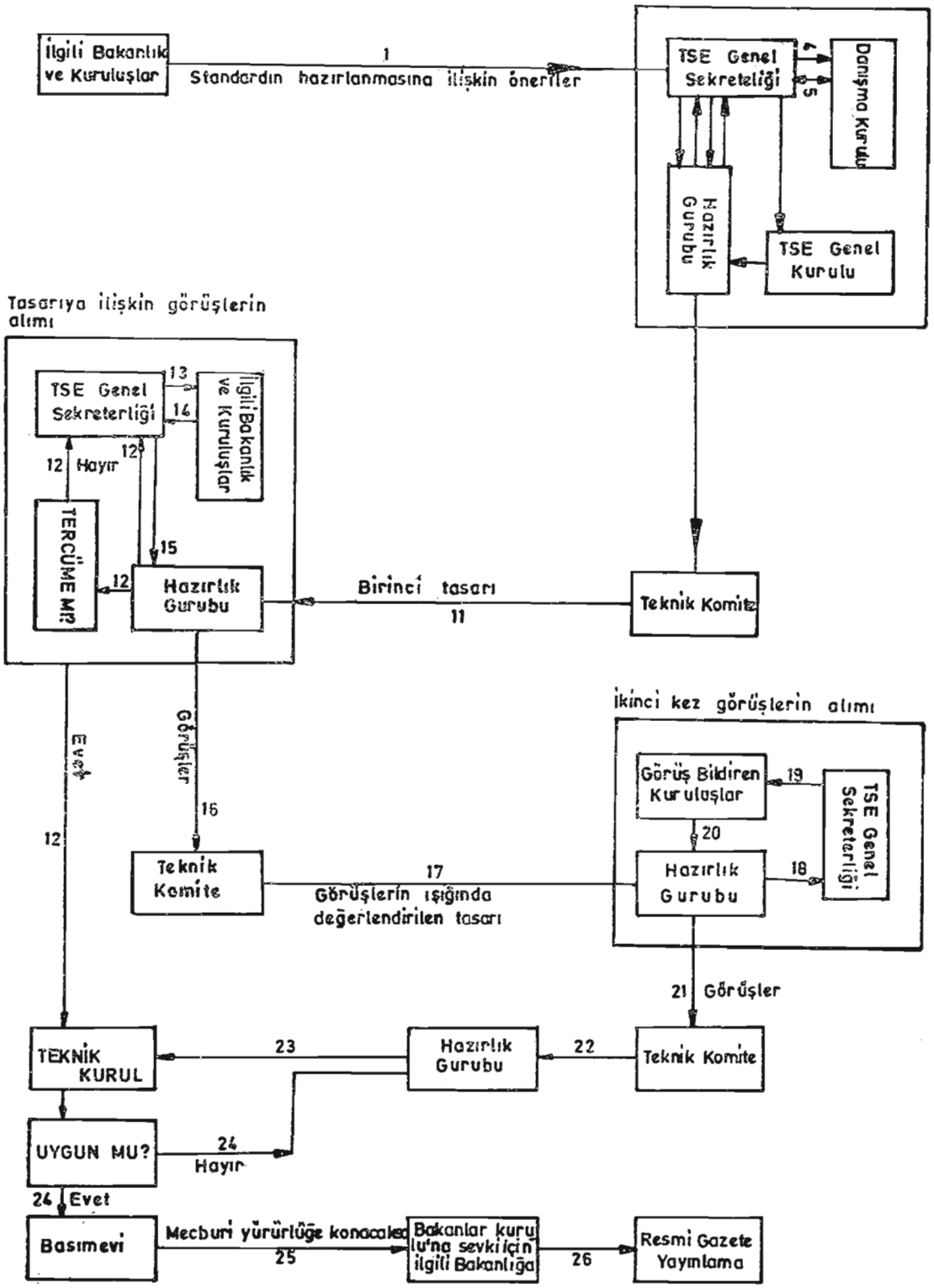
İlgili Bakanlık ve Kuruluşlar
1
Standardın hazırlanmasına ilişkin öneriler
TSE Genel Sekreteliği
4
5
Danışma Kurulu
Hazırlık Grubu
TSE Genel Kurulu
Tasarıya ilişkin görüşlerin alımı
TSE Genel Sekreterliği
13
14
İlgili Bakanlık ve Kuruluşlar
12
Hayır
12
TERCÜME MI?
15
12
Hazırlık Gurubu
Birinci tasarı
11
Teknik Komite
Evet
Görüşler
16
12
Teknik Komite
17
Görüşlerin ışığında değerlendirilen tasarı
İkinci kez görüşlerin alımı
Görüş Bildiren Kuruluşlar
19
TSE Genel Sekreterliği
20
Hazırlık Gurubu
18
21
Görüşler
TEKNİK KURUL
23
Hazırlık Gurubu
22
Teknik Komite
UYGUN MU?
24
Hayır
24
Evet
Basımevi
Mecburi yürürlüğe konacaklar
25
Bakanlar kurulu'na sevki için ilgili Bakanlığa
26
Resmi Gazete Yayınlama

SEGEM Genel Müdürlüğünün Düzenlediği Elektrik Tesislerinde Koruma ve Kontrol Cihazları'na Ait Eğitim Semineri Enstitümüz Konferans Salonunda Yapıldı

SEGEM Genel Müdürlüğünce «Elektrik Tesislerinde Koruma ve Kontrol Cihazları» konusunda düzenlenen eğitim semineri 14 - 25 Mayıs 1979 tarihleri arasında Enstitümüz salonlarında yapılmıştır.

Sınai Eğitim ve Geliştirme Merkezi (SEGEM); Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Teşkilatı (UNIDO) nun işbirliğiyle sanayinin çeşitli kademelerinde sorumluluk alan mühendis ve diğer meslek sahiplerinin beceri ve yeteneklerini ve yerli sanayi tarafından benimsenecek ve uygulanacak yeni teknik ve sistemlerin tanıtılmasına yardımcı olmak amacıyla kurulmuştur.

Seminerde,

«Elektrik Tesislerinde Koruma» konusunun teknik elemanlarca çok iyi anlaşılıp, elektrik tesislerinde hatasız uygulanabilmesinin can ve mal güvenliği açısından çok önemli olduğu vurgulanmış olup konu, bir özetini sunmaya çalıştığımız aşağıdaki başlıklar altında incelenmiştir. Bunlardan Alçak ve Yüksek Gerilim Tesislerinde Koruma» konulu eğitimler SEGEM Uzmanı Kemal Üçleroğlu tarafından verilmiştir.

ELEKTRİK TESİSLERİNDE YAPILAN KORUMA

Elektrik tesislerinde koruma dendiğinde sadece bir elektrik tesisinde kullanılan makine cihaz ve tesisin kendisi değil, aynı zamanda - ve en ÖNEMLİSİ olan - CAN GÜVENLİĞİ anlaşılır.

Sözü geçen güvenliğin sağlanması için alçak ve yüksek gerilim tesislerinin tümüyle incelenmesi gerekir. Çünkü, birinin eksik bırakılmasında gerekli güvenlik sağlanmamış olur.

Koruma konusunu tam olgunlaştırmak için önce alçak gerilim tesislerine ait korumayı tereddütsüz bilmek zorunludur. İşte bu nedenle alçak ve yüksek gerilim tesislerini ayrı ayrı incelemek, korumanın tam anlaşılmasını sağlar.

Bir elektrik tesisinde TOPRAKLAMA yapmış olmakla; birinci derecede, bir izolasyon hatası sonucu insan tarafından köprülenen hata - arıza - akım ve gerilimin tehlikeli değerlere yükselmemesini ve ikinci derecede ise, atmosferik deşajların düşük dirençli topraklamalar üzerinden toprağa sevk edilmeleri su-

retiyle hem insan hem de işletme elemanlarının korunulması sağlanmış olur.

Bu kadar büyük önem taşıyan topraklama tesisi; belki yıllarca hiçbir fonksiyon icra etmeyebilir bunun için olacak, enerji tesislerinin projelerini hazırlayan mühendis veya teknik eleman topraklamaya gerekli önemi vermemekte ve tesisin projelerini itinalı bir şekilde hazırlamamaktadır. Günün birinde bir izolasyon hatası baş gösterdiğinde, topraklamanın koruyucu etkisi, bu tesisler için yapılan masrafları ve nihayet yatırımları da bir anda pek haklı gösterir.

ALÇAK GERİLİM ELEKTRİK TESİSLERİNDE YAPILAN KORUMA

Bir elektrik işletmesinde, akım devresine ait olmayan fakat akım ileten her kısma; işletme personelinin her an dokunması mümkündür. Bir arızada, hata yerine dokunulduğunda mevcut olan tehlike, topraklama vasıtasıyle giderilir ve böylelikle hata - arıza akımı, hata yerine dokunan kişiye geçmez, bunun yerine yolunu değiştirerek büyük bir miktarı toprak iletkeni üzerinden toprağa geçer. Alçak gerilim tesislerinde korumaya ilişkin olarak, aşağıdaki konular işlenmiştir :

— Giriş (temel kavramlar), Projelendirme Yöntemi, Elektrik Akımının İnsan Vucudu Üzerine Tesiri, Vücut Direnci. Konu İle İlgili Filmler.

— Toprağın Karakteristiği, Toprağın Özgül Direnci, Referans Toprağı.

— Dokunma Gerilimi, Adım Gerilimi, Toprağa Karşı Gerilim.

— Koruma Topraklaması, İşletme Topraklaması.

— Sığırlama, Hata Gerilim Koruma Şalteri, Hata Akımı Koruma Şalteri.

— Koruyucu Hat Sistemi, Küçük Gerilim Kullanma, Koruma Yalıtımı, Koruyucu Ayırma.

— Ölçme Metotları.

— Elektrik Tesislerinde Kullanılan Koruma Cihazları.

Ayrıca alçak gerilim tesislerinde korumada alınması gerekli güvenlik önlemleri ..... sayfadaki çizelgede olduğu gibi detaylarıyla verilmiştir.

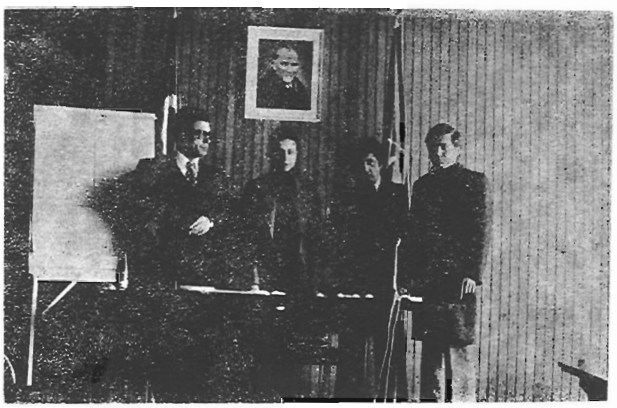

YÜKSEK GERİLİM ELEKTRİK TESİSLERİNDE KORUMA VE KONTROL CİHAZLARI

Topraklama, esasen alçak gerilim tesislerinde insanları ve genellikle canlıları tehlikeli adım ve dokunma gerilimlerine karşı korumak için kullanılan koruma metotlarından biridir. Alçak gerilimde hata akımı ve gerilimi ile çalışan - ülkemizde olmamakla beraber - «hata akımı ve hata gerilimi koruma şalterleri» bulunmakla birlikte; yüksek gerilim tesislerinde hata gerilimlerine karşı TEK koruma metodu TOPRAKLAMADIR.

Bu kadar önem taşıyan ve «yegane» olarak da güvence bakımından kalan topraklamanın ana ögesi olan topraklayıcının elektrodunun - hesabı konusunda bir hususu belirtmek şarttır. Hiç bir zaman, hem can ve hem de mal güvenliğini sağlayan topraklama tesisi; kitaplarda belirtilen bazı kriterlere bağlı kalınarak dizayn edilmeyip özellikle ölçme suretiyle gerçek tesbitler yapılarak tesisin yapılacağı yerdeki toprağın özgül direnci ve hatta toprak içine oturtulan topraklayıcının yayılma direncinin, hesaba güven vermeden, ölçmekle tesbit ve tayini şarttır. Ayrıca o bölgenin mevsim durumunun iyice bilinmesi zorunludur, çünkü rutubet ve don, toprak özgül direncinin değişmesine büyük katkıda bulunur.

Eğer topraklama tesisi bir fabrika içi ise, burada pek tabii olarak bir tuz fabrikası ile bir tekstil fabrikası arasındaki topraklama tesisi arasında büyük bir fark olur.

Yüksek gerilim tesislerinde korumaya ilişkin olarak aşağıdaki konular detaylı bir şekilde incelenmiştir.

— Alçak Gerilim Tesisine ait Korumanın Kısaca Tekrarı ve Korumayla İlgili Filmler.

— Yüksek Gerilim Tesislerinde Dokunma ve Adım Gerilimlerinin Tanıtılması.

— Bir Topraklama Tesisinin Bütünüyle İncelenmesi.

— Yüksek Gerilim Tesislerinde Yapılan Koruma

— İşletme Topraklaması ve Buna Dair Yıldız Noktasının Topraklama Durumu.

— Yıldırıma Karşı Alınacak Tedbirlerin Parafudrlarla Birlikte İncelenmesi.

— Kısa Devre Akım Sınırlayıcı Endüksiyon Bobinleri.

— Topraklayıcı Nevileri ve Bunlarda Yeryüzüne Gerilim Dağılımı ve Nihayet Yayılma Dirençlerinin Hesabı.

— AG ve YG'de Topraklamanın Birleştirilmesi ve Ayrıca Birleşik, Karma, Paralel ve Kombine Topraklayıcılar.

— Trafo İstasyonlarında Koruma ve Ayrıca Koruma Röleleri.

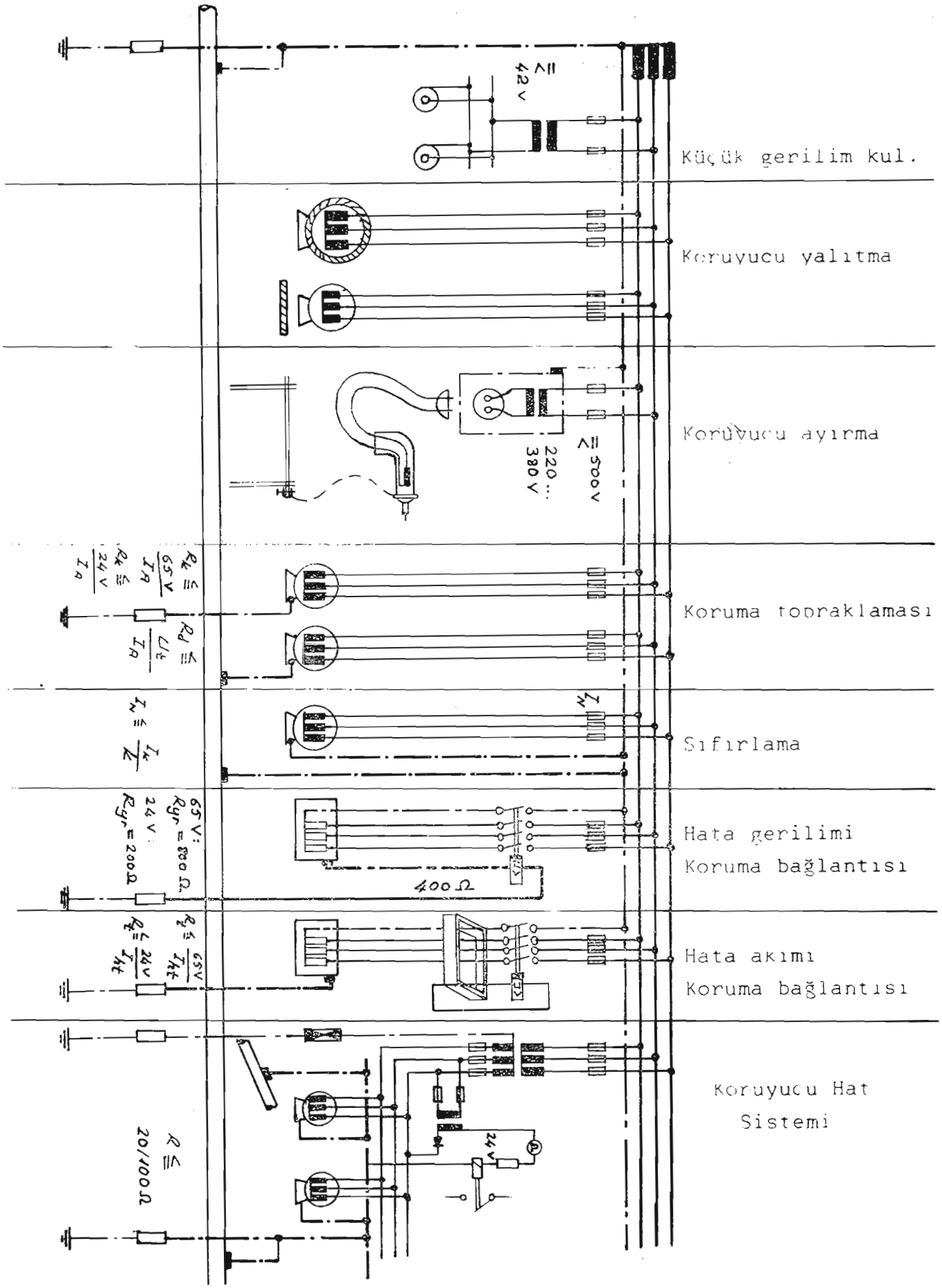
Küçük gerilim kul.
Koruyucu yalıtma
Koruyucu ayırma
Koruma topraklaması
Sıfırlama
Hata gerilimi
Koruma bağlantısı
Hata akımı
Koruma bağlantısı
Koruyucu Hat
Sistemi
≦ 42 V
≦ 500 V
220 ...
380 V
400 Ω
24 V
R ≦ 20/100 Ω

STANDARD HAZIRLAMA ÇALIŞMALARIMIZ

Hazırlık Grubunda İncelenmekte Olan Tasarılar

— TS 565 «Alternatif Akım Ayırıcıları ve Topraklama Ayırıcıları»
— TS 1058 «Alçak Gerilim Kesicileri»
— Frekans Modülasyonları Radyo Yayın Alıcıları İçin Ölçme Metotları (IEC 91)
— Veri İşlem Cihazlarının Emniyeti (IEC 435).
— Zararlı Sularda ve Zeminlerde Beton
— Kargir Duvar Harçlarının Yapışma Dayanımının Tayini Deneyi
— Prefabrik Betonarme Kanaletler
— Makaslar (Genel Cerrahide Kullanılan)
— Pensler (Genel Cerrahide Kullanılan)
— TS 268 «Yatay Eksenli Santrifüj Su Pompaları»
— TS 341 «Zeytinyağı»
— Alaşımlı Soğuk İş Çelikleri
— Sb. Astsubay Yazlık Elbise Kumaşları
— TS 344 «Yerüstü Yapılarda Ahşap Koruma Kuralları»
— Kauçuk - Vulkanizasyon Özeliklerinin «Salınımlı Disk Kürmetre» (Curemetre) ile Ölçülmesi
— Uçak Yakıtlarında Elektriksel İletkenliğin Tayini
— Alüminyum Süt Soğutma Tankları
— Hayvancılık - Tavukçuluk Terimleri ve Tanımlar

Birinci Mütalaaya Gönderilen Tasarılar

— TS 278 «Tungsten Flamanlı Elektrik Lambaları»
— Şönt Bağlı Güç Kondansatörleri
— Reostatik Yolvericiler
— Elektronik Voltmetreler
— Organik Elyaflı Bitümlü Oluklu Levha
— Portland Çimento Klinkeri
— Demir Cevherinde Demir (II) Oksit Tayini
— Portegüler (Genel Cerrahide Kullanılan)
— Nirengi, Poligon ve Nivelman Ağları Kanavaları
— Yonga Levhaları (Dik Yongalı)
— TS 1109 «Soymalık Çam Tomruğu»
— Bilyalı Yatak Greslerinin Düşük Sıcaklıkta Burulma Özeliğinin Tayini
— Domates (TS 794)
— TS 796 «Kuru Soğan»
— TS 541 «Kuru İncir»
— Nane
— Kuru Nane

Birinci Olgunlaştırılması Yapılan Tasarılar

— Elektrikli, Taşınabilir Daldırma Tipi Isıtıcılar
— TS 290 «Ev Tipi Elektrikli Çamaşır Makineleri»
— TS 647 «Ahşap Yapıların Hesap ve Yapım Kuralları»
— TS 706 «Beton Agregaları»
— Tıpta Kullanılan Şırıngalar
— Tıpta Kullanılan Şırınga ve İğneler Diğer Tıbbi Teçhizat İçin Konik Bağlantı Parçaları
— 35 mm Ham Sinema Filmi ve Manyetik Film - Kesme Delik Açma Boyutları
— TS 1002 «Soymalık Kayın Tomruğu»
— Yapıştırıcılar, Polivinil Asetatlı - Emülsiyon (Ahşap Malzemeler İçin)
— TS 260 «Pamuktan Yapılmış Karde Çözgü İpliği»
— TS 261 «Pamuktan Yapılmış Karde Atkı İpliği»
— TS 262 «Pamuktan Yapılmış Karde Trikotaj İpliği»
— Pamuktan Yapılmış Tekkat Penye Atkı İpliği»
— TS 265 «Pamuktan Yapılmış Tekkat Penye Trikotaj İpliği»

İkinci Mütalaaya Gönderilen Tasarılar

— Elektrik Şebeke Gerilimleri
— Emilebilir Steril Katgüt (Emilebilir Steril - Cerrahi İplik)
— Marmelatlar

İkinci Olgunlaştırılması Yapılan Tasarılar

— TS 648 «Perçin ve Civata İrtibatlı Çelik Yapıların Hesap ve Yapım Kuralları»
— Pamuk ve Diğer Selülozik Liflerde Bakır - Oksit Amonyakta Akışkanlık Tayini

Teknik Kurula Gönderilen Tasarılar

— TS 113 «Çatı Örtülerinde Kullanılan Koruyucu Asfalt Emülsiyonları»
— Kağıt ve Kartonlar Bükülme Direnci Tayini Statik Bükme Yöntemi
— Kağıt ve Kartonlar Yüzey Pürüzlülüğü Tayini Değişmez Basınçlı Hava Akımı Yöntemi
— Yüksek Sıcaklıkta Çekme Deneyi (Çeliklerin Dışındaki Metalik Malzeme İçin)
— Havalandırma ve İklimlendirme Tesisleri Yerleştirme Kuralları
— Havalandırma ve İklimlendirme Tesisleri Projelendirme Kuralları
— Plastikler - Akrilonitril - Butadien - Stiren (ABS) Kalıplama ve Ekstrüzyon Maddeleri Kısım I - Tanımlama
— Plastikler, Polivinilklorür Pastaları - «Sever» Reometresi Kullanılarak Görünür Vizkozitesinin Tayini
— Cam Dokuma Kumaşlar - Genişlik ve Uzunluk Tayini
— Plastikler - Kalıplanmış Fenol Plastikleri Asetonda Çözünen Madde Miktarı Tayini (TS 338)
— Hastalık ve Zararlılara Karşı Mücadelede Kullanılan Kimyasal Maddeler ve Bitki Gelişme Düzenleyicileri (Hormonlar) - Genel Ad Seçiminde Prensipler

TEKNİK KURUL

26 NİSAN 1979 TARİHİNDE KABUL EDİLEN TÜRK STANDARDLARI

TS 3368 Toprak Kazı Makineleri - Devrilmede ve Düşen Maddelere Karşı Operatörü Koruyucu Yapıların Laboratuvar Değerlendirmeleri - Deformasyon Sınır Hacminin Belirlenmesi (ISO 3164 - 1976)

TS 3369 Toprak Kazı Makineleri - Düşen Maddelere Karşı Operatörü Koruyucu Yapılar Laboratuvar Deneyleri ve Performans Özelikleri (ISO 3449)

TS 3370 Toprak Kazı Makineleri - Devrilmede Operatörü Koruyucu Yapılar - Laboratuvar Deneyleri ve Performans Özelikleri (ISO 3471 - 1975)

TS 3371 Karayolları Dışında Kullanılan Toprak Kazı ve Taşıma Makineleri - Fren Düzenleri İçin En Düşük Performans Özelikleri (ISO 3450 - 1975)

TS 3372 Televizyonda Yayımlanacak Film ve Diyapozitiflerin Kesim Alanları (ISO/R - 1223 - 1971)

TS 3373 Kapalı Sinema Salonlarında Film Gösterimi İçin Ekran Parlaklığı (ISO 2910 - 1974)

TS 3374 Makine Yapısı Tekstil Yer Döşemelerinde Kalınlık Tayini (ISO 1765)

TS 3375 Tekstil Yer Döşemelerinde, Dinamik Yük Altında Kalınlık Kaybı Tayini (ISO 2094)

TS 3376 Makine Yapısı Tekstil Yer Döşemelerinde Değişik Nem Koşullarında Boyutsal Değişimlerin Tayini (ISO 2551)

TS 3377 Dikdörtgen Tekstil Yer Döşemelerinde Boyut Tayini (ISO 3018)

TS 3378 Tekstil Yer Döşemelerinde Kısa Süreli, Orta Ölçüde Statik Yüklemeden Sonra Kalınlık Kaybı Tayini (ISO 3415)

TS 3379 Bağcılık ve Şarap Üretiminde Kullanılan Alet ve Makinelere Ait Terimler (ISO 3835/I - II)

TS 3380 Patlayıcı Gaz Ortamlarında Kullanılan Elektrik Aygıtları İçin Genel Kurallar - Alev Geçirmez Koruncaklar (IEC 79 - 1)

TS 3381 Patlayıcı Gaz Ortamlarında Kullanılan Elektrik Aygıtları İçin Genel Kurallar - Basınçlı Koruncaklar İçin (IEC 79 - 2)

TS 3382 Patlayıcı Gaz Ortamlarında Kullanılan Elektrik Aygıtları İçin Genel Kurallar - Tutuşma Sıcaklığı Deney Yöntemi (IEC 79 - 4)

TS 3383 Patlayıcı Gaz Ortamlarında Kullanılan Elektrik Aygıtları İçin Genel Kurallar - Toz Malzeme Doldurulmuş Koruncaklar İçin (IEC 79 - 5)

TS 3384 Patlayıcı Gaz Ortamlarında Kullanılan Elektrik Aygıtları İçin Genel Kurallar - Yağa Batırılmış Aygıtlar İçin (IEC 79 - 6)

TS 3385 Patlayıcı Gaz Ortamlarında Kullanılan Elektrik Aygıtları İçin Genel Kurallar - «e» Tipi Korumalı Elektrik Aygıtları İçin (IEC 79 - 7)

TS 3386 Yağlama Yağlarında Eser Miktarda Kalıntı Tayini

TS 3387 Jeoloji Haritalarında ve Kesitlerinde Kullanılan Simgeler - Kaya Türlerinin Gösterilmesine İlişkin Genel Kurallar

TS 3388 Jeoloji Haritalarında ve Kesitlerinde Kullanılan Simgeler - Tortul Kayaların Gösterilmesi

TS 3389 Jeoloji Haritalarında ve Kesitlerinde Kullanılan Simgeler - Magmatik Kayaların Gösterilmesi

TS 3390 Basınç ve Sıcaklık Terimleri

TS 3391 Boru Şebekelerinde Basınç ve Sıcaklıkların Seçilmesi Kuralları

TS 3392 Takım Tezgahları - Simgeler

TS 3393 Gemilerde Elektrik Tesisatı Özel Nitelikler - Kontrol ve Enstrumantasyon

27 NİSAN 1979 TARİHİNDE KABUL EDİLEN TÜRK STANDARDLARI

TS 3394 Tekstil Makineleri ve Aksesuarları - Mekiklerde Boncuğun Yerine Göre Bölümlerinin Gösterilmesi ve Adlandırılması (ISO 1586)

TS 3395 Tekstil Mamulleri - Dokunmuş Kumaşlar - Top (Parça) Eninin Ölçülmesi (ISO 3932 - 1976)

TS 3396 Tekstil Mamulleri - Dokunmuş Kumaşlar - Top (Parça) Boyunun Ölçülmesi (ISO 3933 - 1976)

TS 3397 Plastikler - Epoksi Reçineleri ve Glisidil Esterler - Anorganik Klor Tayini (ISO 4573)

TS 3398 Plastikler - Epoksi Reçineleri ve İlgili Maddeler - Kolaylıkla Sabunlaştırılabilen Klor Tayini (ISO 4583)

TS 3399 Cam Malzeme Boru ve Bağlantıları - Borosilikat Cam 3,3 Özelikleri

TS 3400 Deney Tüpleri

TS 3401 Cam Petri Kutuları

TS 3402 Tıpta Kullanılan Gaz Tüpleri İçindeki Gazın Belirtilmesi İçin İşaretleme

TS 3403 Yerli Orman Ağaç, Ağaççık ve Çalı Tohumları - Numune Alma Metotları

TS 3404 Yerli Orman Ağaç, Ağaççık ve Çalı Tohumları Deney Metotları

TS 3405 Mikrofilm Yapımında Kullanılan 16 mm ve 35 mm Ham Filmler

TS 3406 16 mm ve 35 5mm Mikrofilmlerde Görüntü Düzeni ve Sayfa Dizimi Kuralları

TS 3407 Uziletişimde Kullanılan Bobin ve Transformatör Çekirdeklerinin Ölçme Yöntemleri (IEC 367)

TS 3408 Yaş Meyva ve Sebze Toptancı Halleri

TS 3409 Çerçeveli (Fenni) Arı Kovanları

TS 3410 Çekirdekli Kuru Üzüm
TS 3411 Çekirdeksiz Kuru Üzüm
TS 3412 Tarım Traktörleri İçin Koruyucu Çerçeve ve Kabin Deney Esasları
TS 3413 Tarım Arabaları ve Tarımda Kullanılan Su Tankerlerinin Muayene ve Deney Esasları
TS 3414 Tarımda Kullanılan Su Tankerleri
TS 3415 Mısır

DEĞİŞTİRİLEN VE DÜZELTİLEN TÜRK STANDARDLARI

TS 1466 «Domates Salçası»
TS 1468 «Taze Fasulye Konservesi»
TS 1598 «Şeftali Konservesi»
TS 1470 «Türlü Konservesi»
TS 1469 «Enginar Konservesi»
TS 1467 «Taze Bamya Konservesi»
TS 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671 «Bitkisel Sıvı Yağlı Hazır Yemek Konserveleri»
TS 382 «Bezelye Konservesi»
TS 585 «Tarım Arabaları (Treylerler)»
TS 315 «Pamuk Tohumu Küspesi»
TS 316 «Ayçiçeği Tohumu Küspesi»
TS 317 «Yer Fıstığı Küspesi»
TS 318 «Susam Tohumu Küspesi»
TS 319 «Haşhaş Tohumu Küspesi»
TS 320 «Keten Tohumu Küspesi»
TS 321 «Soya Fasulyesi Küspesi»
TS 323 «Fındık Küspesi»
TS 446 «Kerestelik İğne Yapraklı Tomruklar»

Mayıs Ayı İçinde, İmalat Yeterlilik ve Kalite Belgesi Alan Firmalar

MARSHALL BOYA VE VERNİK SANAYİİ A.Ş.
Firmasının, imal etmekte olduğu;
— Antipas Boya
— Deniz Boya
— Plastik Badana Boyası
— Sentetik Boya (luxe)
— Akrikor Boya
mamüllerine İmalat Yeterlilik Belgesi,

RENKİŞ - ORHAN BALABAN VE ORT.
Firmasının, imal etmekte olduğu;
— Sentetik Boya (luxe)
mamulü için İmalat Yeterlilik Belgesi,

LUMOFON SAN. VE TİC. KOLL. ŞTİ.
Firmasının, imal etmekte olduğu;
«Amplifikatör ve Duofonlar»
mamüllerine İmalat Yeterlilik Belgesi,

YAKSANTAŞ YAKIT VE YAKICI CİHAZLAR SAN. VE TİC. A.Ş.
Firmasının, imal etmekte olduğu;
— Elektrik Süpürgesi Motoru,
mamulü için İmalat Yeterlilik ve Kalite Belgesi,

TEKNİM ELEKTRONİK SAN. VE TİC.
Firmasının, imal etmekte olduğu;
— Tekrarlama (Röle İstasyonları) SR - 400 Serisi
— Araç Telsizleri (AT - 400 Serisi)
— Sabit Merkez Telsizleri (SU - 400 Serisi)
mamüllerine İmalat Yeterlilik Belgesi,

TAYSAN TAŞIT YAN SAN. VE TİC. A.Ş.
Firmasının, imal etmekte olduğu;
— V 13 Poz No. 04.619 Mineral Kaplı Asfaltlı Cam Tülü Yalıtım Pestili,
— V 11 Poz No. 04.620 Kaba Kum Kaplı Asfaltlı Cam Tülü Yalıtım Pestili,
mamüllerine Kalite Belgesi,

BÖHLER SERT MADEN VE TAKIM SAN. TİC. A.Ş.
Firmasının, imal etmekte olduğu;
— Torna Kalem Üçları, SB 15, EB 15, EB 40, HB 10, HB 20
— Kater Uçları, SB 30, HB 10
— Hadde Çekirdeği, GB 20
— Kaya Delme Matkabı (Delici Sert Maden Uç BB 20)
— Matkap Gövdesi Monoblok
mamullerine İmalat Yeterlilik ve Kalite Belgesi,

SATÜDAŞ - PAT
Firmasının, imal etmekte olduğu;
— Cips
— Patates Püresi
mamullerine İmalat Yeterlilik ve Kalite Belgesi,

ÖZKÖSEOĞLU ISI SAN. VE TİC. A.Ş.
Firmasının, imal etmekte olduğu;
— Matator Ekmek Fırını (Endirek Isıtmalı),
— Hamur Kesme ve Tartma Makinesi,
— Hamur Şekillendirme Makinesi,
— Kaldırma ve Devirme Makinesi,
— Un Eleme ve Havalandırma Makinesi,
— Su Karıştırma ve Ölçme Makinesi,
— Hamur Yoğurma Makinesi,
mamullerine İmalat Yeterlilik ve Kalite Belgesi,
— Sanayi Fırınlarına ise İmalat Yeterlilik Belgesi,

DERBY LASTİK FABRİKASI
Firmasının, imal etmekte olduğu;
«DERBY Markalı Traş Bıçağı»
mamüllerine İmalat Yeterlilik ve Kalite Belgesi

ÇBS BOYA - KİMYA SAN. VE TİC. A.Ş.
Firmasının, imal etmekte olduğu;
— Camel - lux Marka Sentetik Boya
— Superlac Marka Sentetik Boya
— Plastik Dispersiyon Boyası
— Süperlux Marka Sellülozik Boya
— Belco Marka Sellülozik Boya
— Belco Marka Sellülozik Macun
— WEB - OFSET Marka Matbaa Mürekkebi
— Alpha Rx Marka Matbaa Mürekkebi
— Harici Dispersiyon Boyası (Akrolit Marka)
mamullerine İmalat Yeterlik Belgesi,

BELSAN BOYA SAN. VE TİC. A.Ş.
Firmasının, imal etmekte olduğu;
— ÇBS Süperlac Marka Sentetik Boya
— ÇBS Camellux Marka Sentetik Boya

— ÇBS Akrolit Marka Boya
— ÇBS Plastik Dispersiyon Boyası
— Kelebek Marka Sellülozik Dolgu Verniği
— Kelebek Marka Sellülozik Vernik
mamülleri için İmalat Yeterlilik Belgesi,

TAMSAN TOMRUK VE AĞAÇ MAMÜLLERİ SAN. A.Ş.
Firmasının, imal etmekte olduğu;
— TAM PROFİLE İmalat Yeterlilik ve Kalite Belgesi
— TAM MÖBLE'ye İmalat Yeterlilik Belgesi,

BETAŞ A.Ş.
Firmasının, imal etmekte olduğu;
— Yarı Hazır Döşeme Elemanı
— Hazır Kolon Elemanı
— Hazır Kiriş Elemanı
mamullerine İmalat Yeterlik Belgesi,

ELEKTRONAL ELEKTRONİK ALETLER SAN. VE TİC. A.Ş.
Firmasının, imal etmekte olduğu;
— Teletrans Marka TV Voltaj Regülatorü
mamülüne İmalat Yeterlilik ve Kalite Belgesi,

THE SHELL COMPANY OF TURKEY
Firmasının, imal etmekte olduğu;
— Motor Yağları (X - 100, Super, Rotella, Rimula ve Myrina)
— Taşıt Dişli Yağları (Dentax, Spirax)
— Hidrolik Fren Mayii
— Antifriz (Glycoshell)
— Makine Yağları - (Vitrea, Tellus, Macoma, Cardium, Claus, Diala, Valvats, Gravex, Super Outboard ve Thermia)
— Tekstil Yardımcı Maddeleri (Canus, Coniva ve Celconus)
— Metal İşleme Yağları (Dromus, Macran, Garia ve Voluta)
— Yıkama Yağları (Monidet, Donax)
— Gresler (Rotinax, Livona, Alvino)
mamüllerine İmalat Yeterlilik ve Kalite Belgesi,

DURMUŞ YAŞAR VE OĞULLARI BOYA VERNİK VE REÇİNE FAB.
Firmasının, imal etmekte olduğu;
«Dyolux Markalı Parlak Emaye Boya»
mamülüne İmalat Yeterlilik Belgesi,

DYO VE SADOLİN SENTETİK SELLULOZİK BOYA VE VERNİK FAB. A.Ş.
Firmasının, imal etmekte olduğu;
«Soda Gloss Markalı Sentetik Oto Boyası»
mamülüne İmalat Yeterlilik Belgesi,

BAYRAKLI BOYA VE VERNİK SAN. A.Ş.
Firmasının, imal etmekte olduğu;
— Floxo, Tiftdruk ve Su Mürekkepleri
— Sanayi Boyaları (Fırın Tipi ve Hava Kurutmalı)
— Sentetik İnşaat Boyaları
— Dahili - Harici Emülsiyon Grubu Boyalar
— Sanayi ve Lake Tipi Sellülozik Boyalar
mamüllerine İmalat Yeterlilik Belgesi,

AK - BOYA VE KİMYA SAN.
Firmasının, imal etmekte olduğu;
«Parlak Emaye Boya»
mamülüne İmalat Yeterlilik Belgesi,

GÜRSOY BOYA KİM. SAN. A.Ş.
Firmasının, imal etmekte olduğu;
— Sanayi Fırın Boyası
— Sellulozik Oto Boyası
mamüllerine İmalat Yeterlilik Belgesi,

KUTBİ OĞULLARI BOYA VE VERNİK SAN. A.Ş.
Firmasının, imal etmekte olduğu;
— Parlak Emaye Boya
mamülüne İmalat Yeterlilik Belgesi,

ELAKS ELEKTRONİK AKSAM SAN. A.Ş.
Firmasının, imal etmekte olduğu;
— EAS : AS (U) Tipi 15 İnc'lik Hoparlör
— Besleme (Güç) Ses, Horizantal Trafolar
— AT 2048 - RT TV 24 Tipi Yüksek Gerilim Transformatörü
— Polyester Kondansotörler :
ECQ - M 2224 MZB
ECQ - M 6473 MZB
ECQ - M 4103 MZB
ECQ - M 4103 KZB
ECQ - M 1104 JZB
ECQ - M 2224 KZB
— Baskılı Devre (PCB) :
OT - 15769 TV 24
TNP - 81828 - T2
TNP - 81827 - T1
— Kanal Seçici (ELC 2000 Tipi)
— Ara Frekans Bobini :
TLI 801316 - A
TLI 801315 - A
TLI 803304 - A
— Saptırma Bobini :
AT 1040 TR (TV - 24 İçin)
TLY 3456 - 15 (TV - 1 İçin)
mamüllerine İmalat Yeterlilik ve Kalite Belgesi,

SAMO MATBAA MÜREKKEBİ, VERNİK VE KİMYEVİ MADDE SAN. A.Ş.
Firmasının, imal etmekte olduğu;
«Samo Marka Matbaa Mürekkebi»
mamülüne İmalat Yeterlilik Belgesi,

GEYRAN MATBAA MÜREKKEPLERİ SAN. VE TİC. A.Ş.
Firmasının, imal etmekte olduğu;
«Matbaa Mürekkepleri ve Yardımcıları (1. İnceltme Verniği, 2. Sikatif, 3. Transparan, 4. Yumuşatıcı Pasta)
mamüllerine İmalat Yeterlilik Belgesi,

MERBOLİN BOYA VE MATBAA MÜREKKEPLERİ SAN. A.Ş.
Firmasının, imal etmekte olduğu;
— Sentetik İnşaat Boyaları
— Sentetik Sanayi Boyaları
mamüllerine İmalat Yeterlilik Belgesi,

ÇUKUROVA İTHALAT VE İHRACAT T.A.Ş.
Firmasının, imal etmekte olduğu;
— Operatör Kabinleri
— Makara Muhafazası
— Kepçe
mamüllerine İmalat Yeterlilik Belgesi,
Verilmesine karar alınmıştır.

YENİ YAYIMLANAN ISO STANDARDLARI

TC 47

ISO 5375 — 1979 Sanayide kullanılan (Gıda sanayi dahil) kondanse edilmiş fosfatlar - Azot oksitlerin tayini - 3,4 Xylenol spektrofotometrik metot

TC 97

ISO 1113 — Bilgi İşlem, delikli kartlar üzerine 7 bit karakter kümesinin sunulması

ISO 2382 — Bilgi İşlem terminoloji kısım 10 - işlem tekniği

ISO 4873 — Bilgi İşlem, 8 bit karakter kümesi ile bilgi alış verişi

TC 94

Kişisel güvenlik alanında koruyucu giysi ve aygıtlar Göz koruyucuları - morötesi filtreler - kullanılma ve geçirgenlik özellikleri

TC 114

Saatçilik

Zaman bildiren aygıtlar - sınıflandırma ve numaralama sistemleri ve saat bileşenlerinin isimlendirme kuralları

TC 12

Miktarlar, birimler, simgeler, çevirme faktörleri ve çizelgeleri

YENİ YAYIMLANAN IEC STANDARDLARI

68 — Çevre Koşullarına Dayanıklılık Deneyleri
68-2-21 (1975) Bölüm 2 : Deneyler - Deney U : Bağlantılı uçlarının ve aygıtın ayrılmaz parçaları olan tutturma düzenlerinin dayanıklılığı
Düzeltme No. 1 (1979)

118 — İşitme aygıtlarının elektro - akustik özelliklerini ölçme yöntemleri
118-2 (1979). Bölüm 2 : Otomatik kazanç denetim devreli işitme aygıtları
118-3 (1979) Bölüm 3 : aygıtın tümü, kullanıcı tarafından taşınmayan işitme aygıt donanımları

168 — (1979) Anma gerilimi 1000 Volt dan büyük olan şebekelerde kullanılan, seramik veya camdan, bina içi veya bina dışı, destek izolatörlerinin deneyleri

189 — PVC yalıtımlı ve PVC sijerli, alçak gerilim kabloları
189-3 (1967) Bölüm 3 : Som veya örgülü iletkenli, PVC yalıtımlı, bir damarlı, tip I telleri (aygıtlarda kullanılan)
Düzeltme No. 3 (1979)

204 — Takım tezgahlarında kullanılan elektrik donanımı
204-1D (1979) ; Yayın 204-1 (1965)'e Dördüncü ek : Bölüm 1 : Genel Kullanım amaçlı Takım Tezgahları için elektrik donanım Ek F : Sanayi makinelerinde kullanılan elektrik donanımı ile ilgili simgeler.
204-3A (1979) : Yayın 204-3 (1968)'e Birinci Ek : Bölüm 3 : Takım Tezgahlarında kullanılan elektronik donanım. Ek E
Sanayi makinelerinde kullanılan elektronik donanımlar için şema örnekleri

248 — Nükleer ölçme donanımlarında kullanılan planşetlerin boyutları
248-2 (1979) Bölüm 2 : Düz ve disk tipi planşetler

335 — Evlerde ve benzeri yerlerde kullanılan elektrik aygıtlarının güvenlik kuralları
335-1 (1976). Bölüm 1 : Genel İsterler
Değiştirme No. 2 (1979)

360 — (1971) Lamba başlıklarının sıcaklık artışını ölçme standard yöntemi
Değiştirme No. 1 (1979)

364 — Binalarda kullanılan elektrik donatımı
364-3A (1979) : Yayım 364-3 (1977)'e Birinci Ek : Bölüm 3 : Genel özelliklerin değerlendirilmesi
364-4-41 (1977) Bölüm 4 : Can güvenliği için koruma - Aygıt 41 elektrik çarpmalarına karşı koruma
Değiştirme No. 1 (1979)

367 — Telekominikasyonda kullanılan bobinlerin ve transformatörlerin çekirdekleri
367-1 (1971) Bölüm 1 : Ölçme Yöntemleri
Değiştirme No. 2 (1979)

393 — Gerilim Bölücüler
393-IC (1979) : Yayım 393-1 (1973)'e Üçüncü Ek : Bölüm 1 : Terimler ve deney yöntemleri

449 — (1973) Bina elektrik tesisatları için gerilim aralıkları
Değiştirme No. 1 (1979)

574 — Odyovisüel, video ve televizyon donanımı ve düzenleri
574-8 (1979). Bölüm 9 : Simgeler ve tanımlamalar

630 — (1979) Genel aydınlatma lambaları için en büyük lamba boyutları

637 — (1979) Tıpta kullanılan x-ışın tüpleri ve x-ışın tüp donanımları için işaretleme kuralları ve verilmesi gerekli ek belgeler

641 — Elektrikte kullanılan frekans
641-2 (1979) Bölüm 2 : Deney Yöntemleri

TC 91

ISO 2267 - 1979
Yüzey aktif maddeler - belirli yıkama etkilerinin değerlendirilmesi - Kirletilmemiş pamuk kontrol bezinin hazırlama yöntemi ve kullanımı.

OMO
ŞİMDİ, KATKILI GÜÇLÜ!

Beyazlar şimdi daha da beyaz
Renkliler şimdi daha da parlak

kalitemizin güvencesi

- Çelik özlü alüminyum iletkenler TSE
- Tam alüminyum iletkenler TSE
- Plastik izoleli askı telli alüminyum kablolar-ALPEK
- Plastik izoleli alüminyum iletkenli enerji kabloları -ALVİNAL TSE
- Plastik izoleli telefon kabloları
- Alüminyum profiller
- İletken ve kablolar için ek malzemeleri

TÜRKKABLO A.O.

Merkez: İnönü Caddesi 69/1 Taksim-İstanbul
Tel: 43 59 03 (4hat) Teleks: 22266
Fabrika: P.K.53 İzmit Tel: 11476- 11397

TÜRKKABLO MAMÛLLERİ TEVZİİ A.Ş.
Kemeraltı Caddesi 34 Karaköy-İstanbul
Tel: 43 00 06-43 00 07

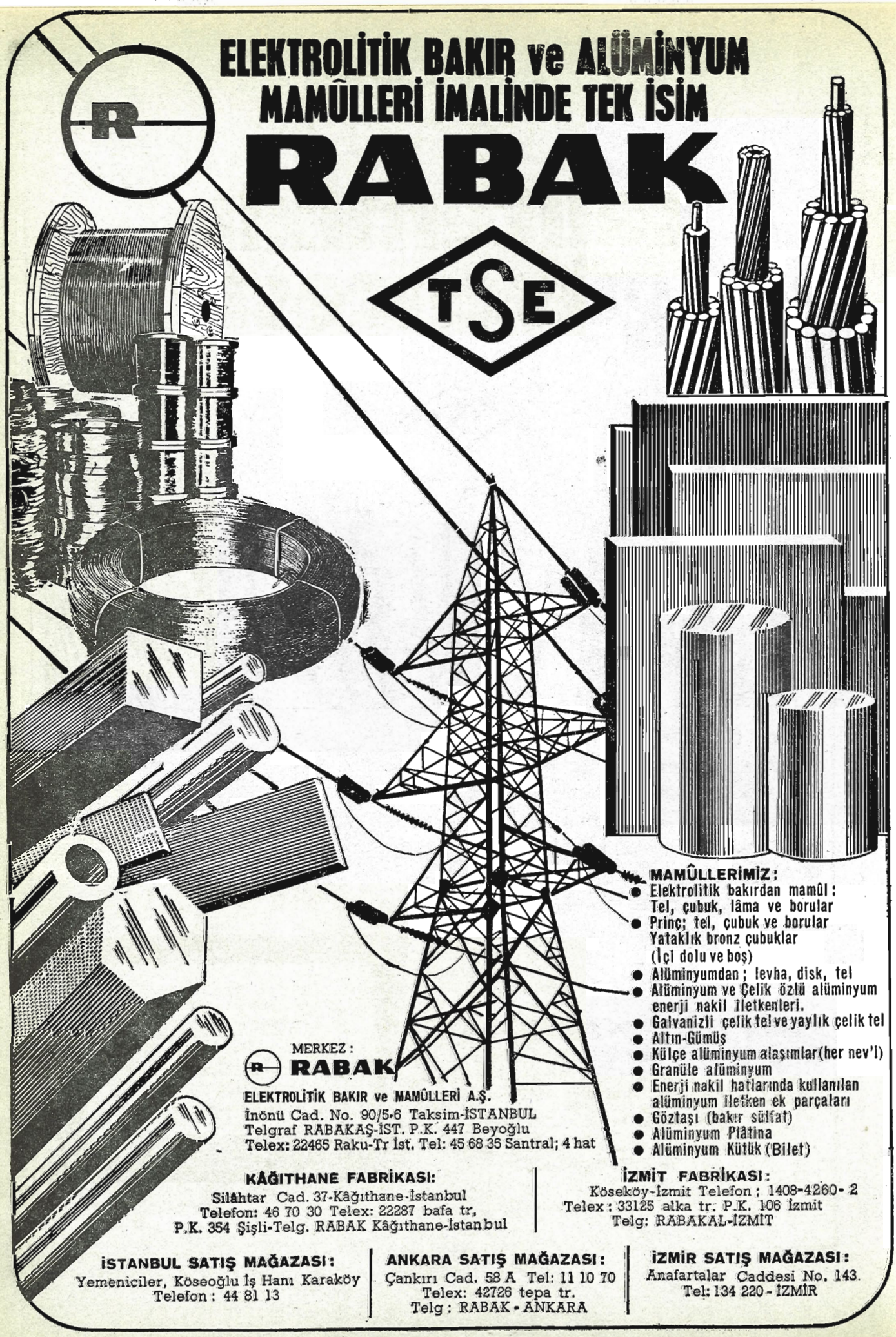
ELEKTROLİTİK BAKIR ve ALÜMİNYUM
MAMÛLLERİ İMALİNDE TEK İSİM
RABAK
TSE
MAMÛLLERİMİZ:
● Elektrolitik bakırdan mamûl: Tel, çubuk, lâma ve borular
● Prinç; tel, çubuk ve borular Yataklık bronz çubuklar (İçi dolu ve boş)
● Alüminyumdan; levha, disk, tel
● Alüminyum ve Çelik özlü alüminyum enerji nakil iletkenleri.
● Galvanizli çelik tel ve yaylık çelik tel
● Altın-Gümüş
● Külçe alüminyum alaşımlar (her nev'i)
● Granüle alüminyum
● Enerji nakil hatlarında kullanılan alüminyum iletken ek parçaları
● Göztaşı (bakır sülfat)
● Alüminyum Plâtina
● Alüminyum Kütük (Bilet)
MERKEZ:
RABAK
ELEKTROLİTİK BAKIR ve MAMÛLLERİ A.Ş.
İnönü Cad. No. 90/5-6 Taksim-İSTANBUL
Telgraf RABAKAŞ-İST. P.K. 447 Beyoğlu
Telex: 22465 Raku-Tr İst. Tel: 45 68 36 Santral; 4 hat
KÂĞITHANE FABRİKASI:
Silâhtar Cad. 37-Kâğıthane-İstanbul
Telefon: 46 70 30 Telex: 22287 bafa tr,
P.K. 354 Şişli-Telg. RABAK Kâğıthane-İstanbul
İZMİT FABRİKASI:
Köseköy-İzmit Telefon: 1408-4260-2
Telex: 33125 alka tr. P.K. 106 İzmit
Telg: RABAKAL-İZMİT
İSTANBUL SATIŞ MAĞAZASI:
Yemeniciler, Köseoğlu İş Hanı Karaköy
Telefon: 44 81 13
ANKARA SATIŞ MAĞAZASI:
Çankırı Cad. 58 A Tel: 11 10 70
Telex: 42726 tepa tr.
Telg: RABAK-ANKARA
İZMİR SATIŞ MAĞAZASI:
Anafartalar Caddesi No. 143.
Tel: 134 220-İZMİR

HEICO

- Otomatik televizyon regülatörü
- Elektronik ve kademeli regülatörler
- Transformatörler
- Fluoresant balast
- Fluoresant starter
- Fluoresant duy
- Fluoresant band
- Fluoresant reflektör
- Civa buharlı ve fluoresant antigron armatürler

AYDINLATMA MEVZUUNDA SİZLERLE

HEICO

HAYK DEĞİRMENCİOĞLU

FLUORESANT, TRANSFORMATÖR, BALAST ve REGÜLATÖR FABRİKASI

Bankalar, Yanıkkapı Sokak 38 Tel 495774 - 443337

koşullar değişir...

ortam kuru olabilir, rutubetli olabilir.
enerjiyi toprak altından, yada
sıva üstünden iletmek sorunlarıyla
karşılaşılabilir.
darbelere, mekanik etkilere,
ağır işletme şartlarına
dayanıklılık aranabilir.
çok farklı koşullar sözkonusudur
enerji iletiminde...
farklı koşullarda, farklı özellikte
SURTEL'ler hizmetinizdedir.
tümü de aynı güvence ile...

TSE

Surtel

SURTEL KABLOLARI

güvencesi değişmez

NURHAN KAYA

SURTEL KABLO SANAYİİ A.Ş.

BANKALAR, OKÇUMUSA CAD. NO. 80 KARAKÖY - İSTANBUL,
Merkez : 43 47 60 *Fabrika:* 79 07 02 TELGRAF : SURKABLO - İST., TELEKS : 23361 SUR TR

KHP KEBAN PLASTİK

SERT PVC

- BASINCLI TEMİZ SU BORULARI VE EK PARÇALARI
- PİS SU BORULARI VE EK PARÇALARI

ÜRÜNLERİMİZ TSE KALİTE BELGESİNİ HAİZDİR

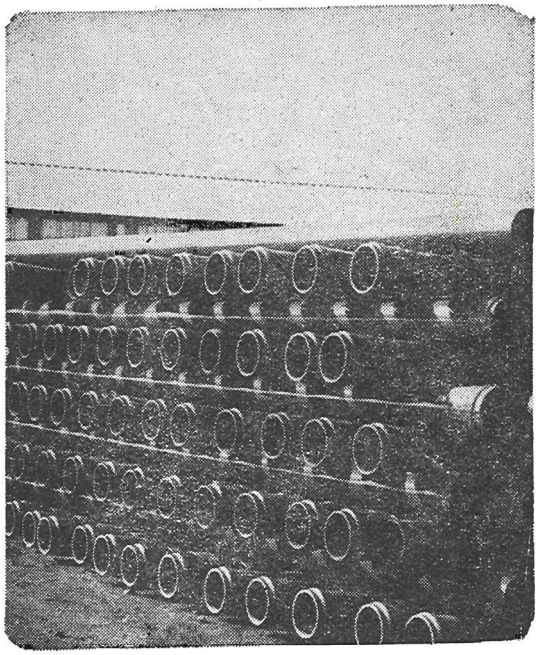

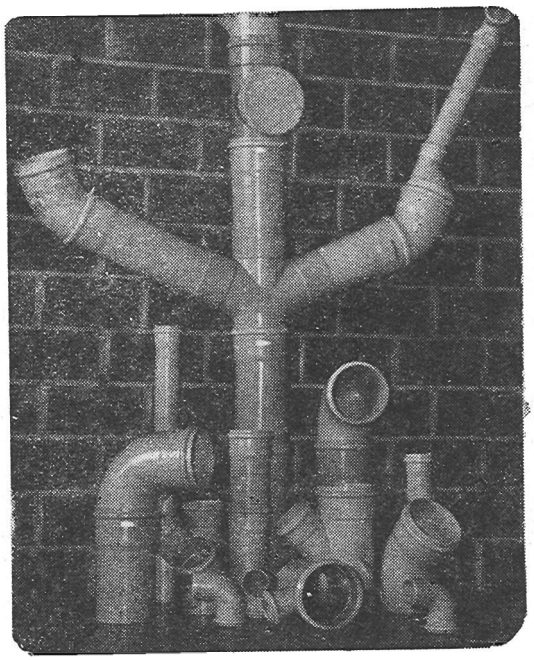

KHP KEBAN PLASTİK

KEBAN HOLDİNG VE ORTAKLARI PLÂSTİK SANAYİİ A. Ş.

HAVA ALANI YOLU KM. 8 POSTA KUTUSU 73 TELEFON 18 10-2121 TELGRAF ADRESİ : KEBAN PLÂSTİK - ELAZIĞ

BUMAS

Karaman Bulgur Sanayi ve Ticaret A.Ş.

P. K. 38 Karaman

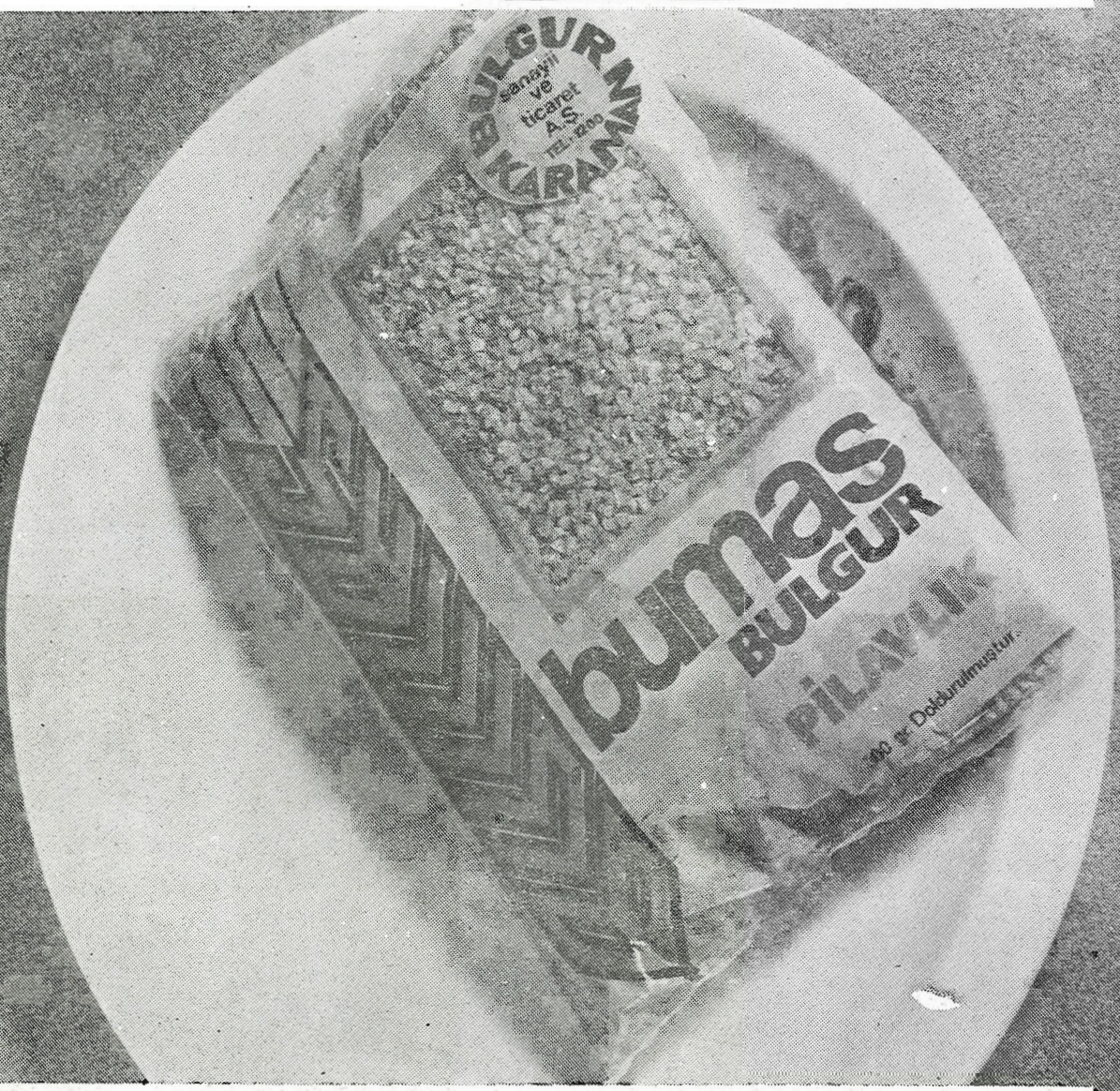

1 — Taşsızdır.
2 — Boyasızdır.
3 — El değmeden yapılır.
4 — Hakiki sert buğdaydan mamuldur.
5 — Besin değeri yüksektir.
6 — TSE 2284 e uygun olarak imal edilmektedir.

Telf	:	1200
Telgraf	:	BUMAS
Ticaret Sicil	:	1406/169
Sermeyesi	:	50.000.000

TSE

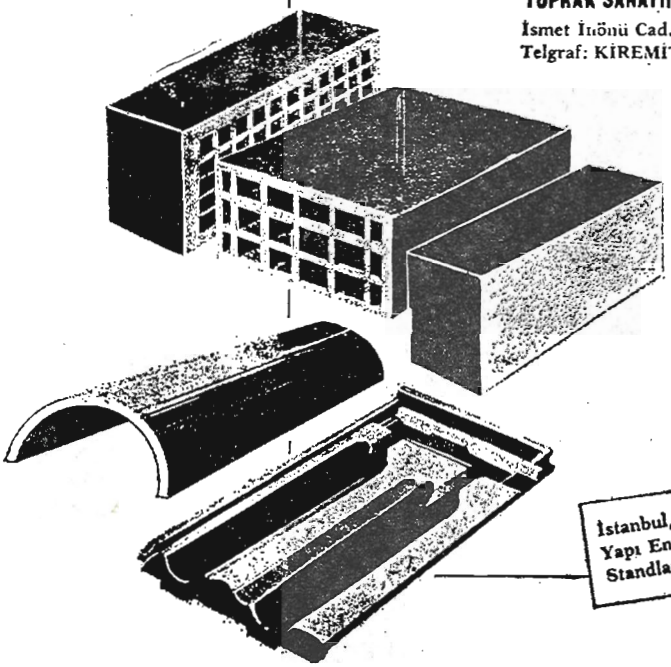

KILIÇOĞLU

TOPRAK SANAYİİ ve TİCARETİ A.Ş.

İsmet İnönü Cad. No: 21 - Eskişehir
Telgraf: KİREMİT - Eskişehir P.K.7

KİREMİT
TUĞLA
ATEŞ TUĞLASI

50 yıllık tecrübeye sahip müessesemiz modern tesisleri ve mamullerinin mükemmeliyeti ile kendi sahasında Türkiye'nin rakipsiz kuruluşu olarak sayın müşterilerine her türlü hizmeti sunmaktan büyük gurur duyacaktır.

İstanbul, İzmir ve Ankara Yapı Endüstri Merkezlerindeki Standlarımızı görünüz.

ATERMİT

KALİTELİ VE EKONOMİK ÇATI ÖRTÜSÜ MALZEMELERİYLE HİZMETİNİZDEYİZ

Tel. Fab: 166 67 - 237 57
Telex : 62247 Ate Tr.
Telg. : SÖZGÜR
PK : 38 Adana

SANRIKU FİBER GLASS CO.LTD. JAPON
"JET BURNER" KNOW-HOW TEKNOLOJİSİNİN ÜRÜNÜ

İZOYÜN®

CAMYÜNÜ

sıcağa, soğuğa, sese izolasyon

Düşünmenize gerek kalmadı...

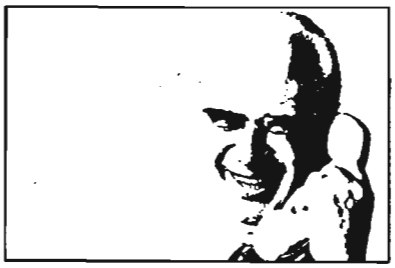

Bir telefonunuz kafi.

İZOYÜN® le sizde çatınızla mevsimler arasına bir duvar örerek mutlu olabilirsiniz

ÖZELLİKLERİ:

- yanmaz
- hafiftir
- yakıttan tasarruf sağlar
- fire vermez
- işlenmesi kolaydır
- yüksek ısı izolasyonu sağlar
- yüksek ses izolasyonu sağlar
- higroskopik değildir
- elastiktir
- haşarattan bozulmaz

İZOYÜN®
İZOLASYON MALZEMELERİ SANAYİ ve TİCARET A.Ş.

Merkez : Tersane Caddesi Kut Han Kat: 5 Karaköy-İSTANBUL Telefon: 49 77 47 - 43 68 66 Telex: 22805 CETA - TR. Telgraf: İZOSANAYİ - İSTANBUL 22711 ORYA TR.

Her tür yapıya tek bir kaplama malzemesi

Onduline®

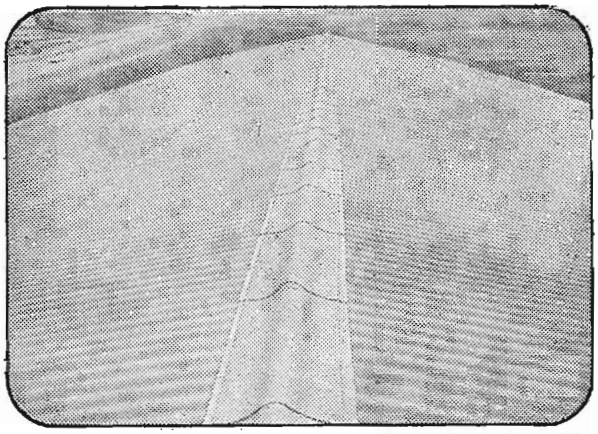

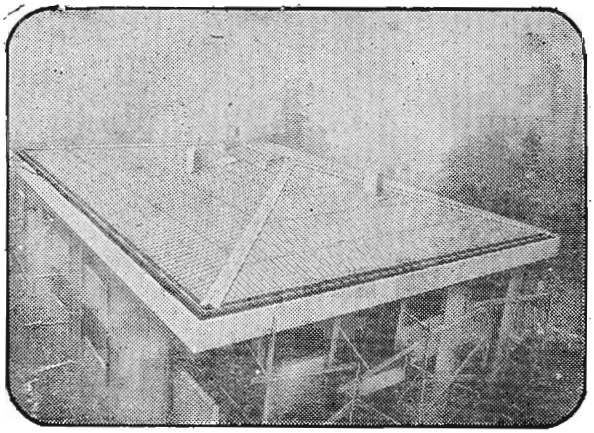

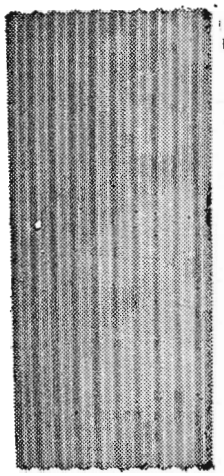

TEKNİK ÖZELLİKLER

Uzunluk	: 200 cm.
Genişlik	: 89 cm.
Kalınlık	: 0.3 cm.
Oluk yüksekliği	: 3.2 cm.
Oluk aralığı	: 8.9 cm.
Oluk adedi	: 10 Oluk/levha
Ağırlık	: 4 kg/m² veya 6.8 kg/levha
Mahya uzunluğu	: 89 cm.
Mahya ağırlığı	: ∞ 1.5 kg/levha
Su geçirimlilik	: Kesinlikle su geçirmez,
Sıcağa dayanıklılık	: 110°C'ye kadar gözle görülebilen hiç bir değişiklik olmaz. Çatlama, pullanma ve yumuşama meydana gelmez.
Dış tesirlere dayanıklılık	: Çürümez, paslanmaz, küflenmez, kimyasal ve biyolojik dış tesirlerden zarar görmez.
Renkler	: Siyah (Standart) Kırmızı - Alüminyum Yeşil - Mavi (Yalnız bir yüzü.)

HER TÜRLÜ BİLGİ VE BROŞÜR İÇİN:
Merkez: Onduline Yapı Malzemeleri A.Ş.
Barbaros Bulvarı 76/78
Beşiktaş-İstanbul Tel.: 46 30 94 (4 hat)

Ankara Bölge Müdürlüğü:
Onduline, Tunus Caddesi 4/19
Bakanlıklar-Ankara Tel.: 17 88 51

çatı ve cephe kaplamasında
Onduline
oluklu levhaları
SAĞLAM. PRATİK. EKONOMİK

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI KALİTE BELGESİNİ HAİZDİR

ERKUŞ

Kaldırma ve Çektirme Makinaları Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

Keresteciler Sitesi, Rıza Uzun Sokak No.15 Demirkapı—TOPÇULAR

Tel: 76 20 15

TSE garantilidir...

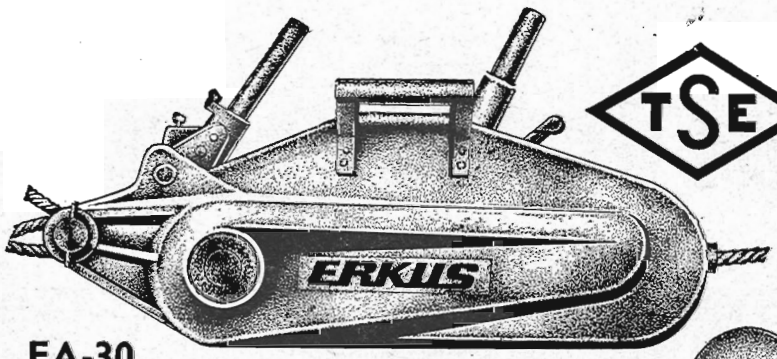

EA-30

çelik halatlı kaldırma,
gerdirme ve çektirme makinası

EA-1/30

zincirli kaldırma,
gerdirme ve çektirme makinası

caraskal

EA-15 çelik halatlı kaldırma,
gerdirme ve çektirme makinası

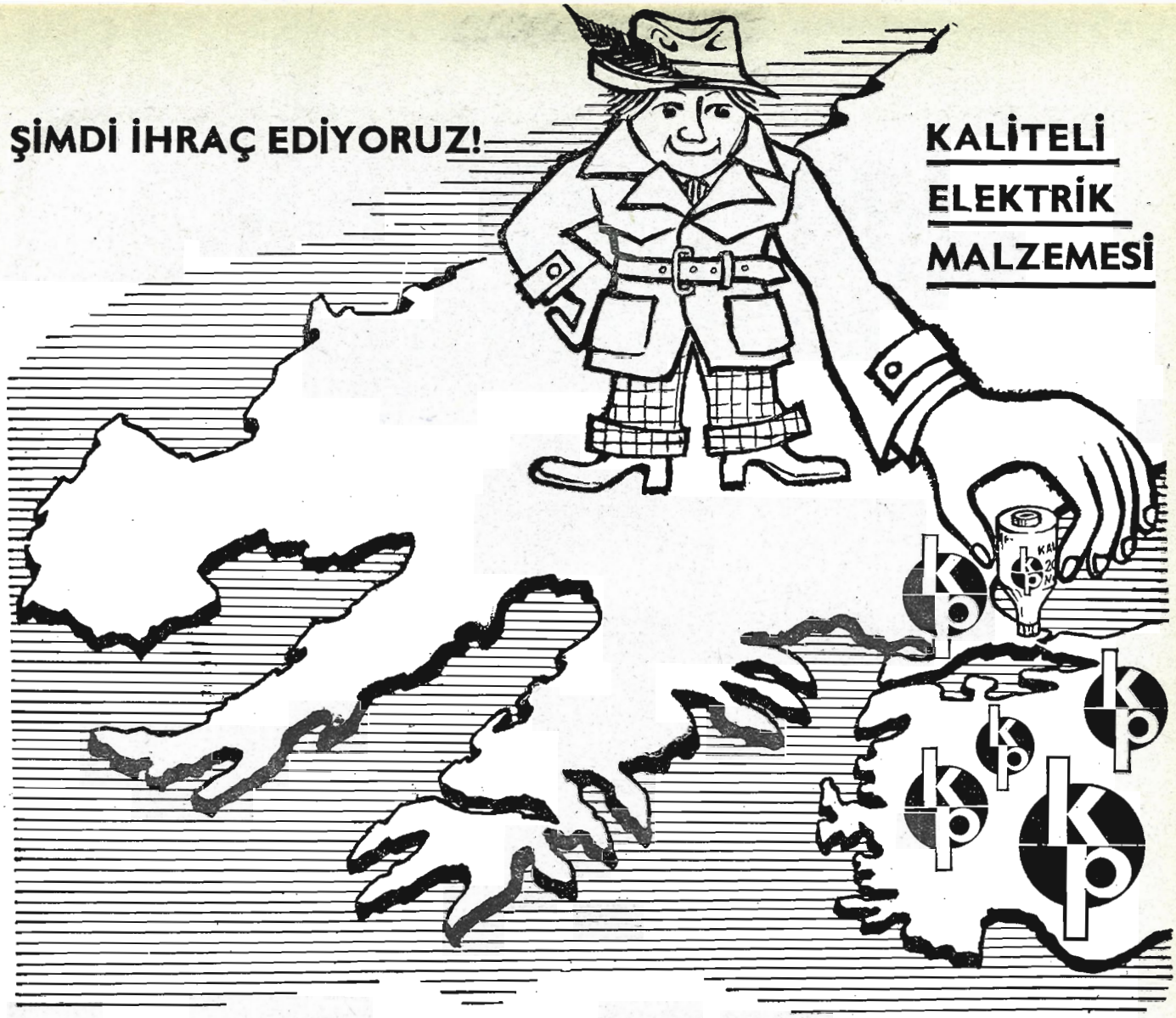

ARTIK AVRUPALI BİZDEN ALIYOR...

ÇÜNKÜ F. ALMAN VDE ve DIN NORMUNU TÜRKİYEDE BAŞARIYLA UYGULUYORUZ...

TS60 ve VDE 0635 Kapsamına giren malzemelerde Türk Standartları Enstitüsü ve Alman merkezinin norma uygunluk ve kalite belgelerini haizdir.

KALEPORSELEN
elektroteknik sanayi a.ş.

Safraköy-Halkalı Cad. No. 170-İSTANBUL TEL : 73 73 79-73 76

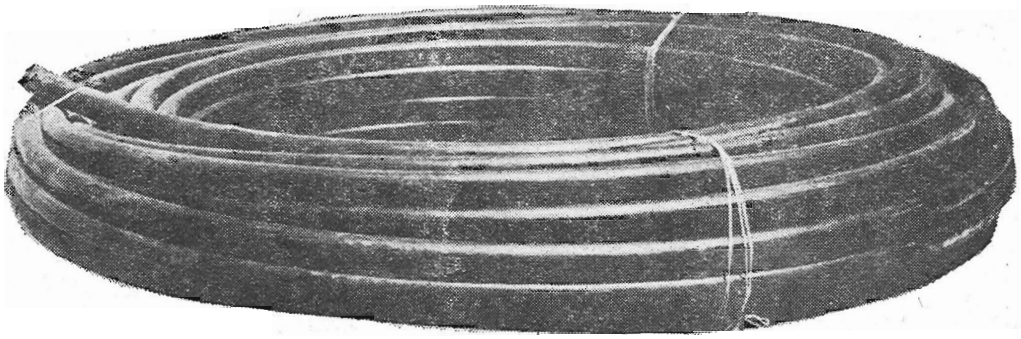

ARILI PE nedir ?

ARILI PE, polietilenden yapılan çağımızın temiz su kangal borularıdır.
Günümüzde yaygın şekilde madeni boruların yerini almakta olan ARİLI PE, büyük tasarruf ve avantajlar sağlamaktadır.

ARILI PE boruları kullanmanın sağladığı başlıca avantajlar:

- Asit ve alkalilere son derece dayanıklıdır.
- Asla bakteri üretmez.
- Suyun tadını bozmaz.
- Soğuğa ve sıcağa karşı izotermik özelliği vardır.
- İç ve dış yüzeyleri asla paslanmaz.
- İç yüzeylerinin düzgünlüğünden, sürtünme katsayısının çok düşük olması nedeniyle kireç bağlamaz, tıkanmaz.
- Darbeye ve toprak kaymasına dayanıklıdır.
- 100 ilâ 200 metrelik kangallar halinde imal edildiği için, fazla birleştirme parçası gerektirmez.
- Kayalık arazilerde dahi hızlı ve kolay döşenir, bakıma ihtiyaç göstermez.

ARILI PE Plastik boruları, yapıldıkları polietilen maddesinin cinsine göre iki sınıftır

1 — Sert polietilen borular,

2 — Yumuşak polietilen borular.

Her iki cins boru da korozion ve toprağın boruya verebileceği zararlara karşı koyabilecek kimyevi maddeleri ihtiva etmektedir.

ARILI PLASTİK SANAYİ A.Ş. Telefon : 53 48 07 - 53 30 01

Kartal, Yakacık yolu 47 İSTANBUL

Teknikcam® SANAYİİ A.Ş.'nin

NB 002 ve PC 001 borosilikat camından mamul cam laboratuvar malzemelerine ilaveten;

Yeni hizmetleri...

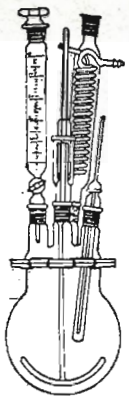

Polimer reaksiyonlarda kullanılan yatay şlifli kapaklı reaksiyon balonu

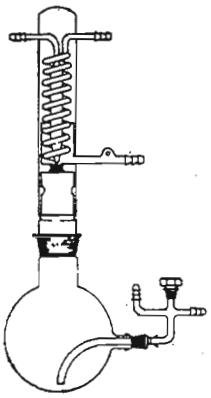

Su distilasyon cihazı

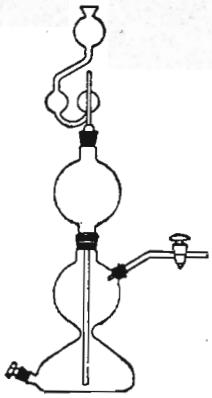

Kip cihazı

Uluslararası standartlara uygunluğu,
Yüksek derecede ısıya ve ani ısı değişikliklerine dayanıklılığı,
Mekanik, kimyasal ve termal özellikleri,
Kalibre ve rodaj hassasiyeti
ile
GENEL VOLUMETRİK, MİKROBİYOLOJİK
KİMYASAL VE ANALİTİK
çalışmalarda

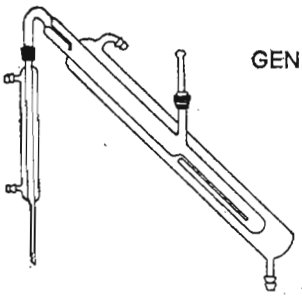

Azot tayin cihazı

Teknikcam®
CAM LABORATUVAR
MALZEMELERİ

(katoloğumuzu isteyiniz)

Kvantitatif huni

Genel Satıcı: **Paşabahçe® TİC. LTD. ŞTİ.**
İstiklal Cad. 314 Beyoğlu İSTANBUL Tel.: 49 95 51 - 49 72 84
Toptan satışlar: Ankara 11 51 92 - 11 24 36, İzmir 14 36 37 - 13 46 19
Adana 12 293 - 21 478, Trabzon 16 27 - 20 32

Perakende satışlar: **Paşabahçe®** MAĞAZALARI

moran

Mamullerimizin TSE güvencesi altına girmesine başlanmış ve ilk olarak 100 ml ve 250 ml erlenlerin TSE markası taşıma yetkisi (TS 1439) alınmış olup, bu konuda çalışmalar devam etmektedir.
Bunların yanısıra Şirketimiz bütün Cam Laboratuvar Malzemelerinde İMALAT YETERLİLİK BELGESİ ile KALİTE BELGESİ'ne sahip tek kuruluştur.

Tecrübe konuşuyor

1961'de 30 bin.
1966'da 300 bin.
Bugün 3 milyondan fazla.
Hepsi de eşsiz Arçelik teknolojisinin...
ünlü Arçelik mühendislik hizmetlerinin ürünü.
Çalışıyorlar. Kusursuz. Sorunsuz.
Ev cihazları öncüsü Arçelik'in adına
yakışır biçimde.
Arçelik'te tecrübe konuşuyor!

ARÇELİK

ÜÇ MİLYONLUK TECRÜBE

yeni ajans

ÇELİK HASIR

NASA ÇELİK HASIR

Bst (50/55 RK) IV b
B 160 İÇİN
Ge : 2400 Kg /Cm²
B 225 İÇİN
Ge : 2800 Kg /Cm²

İnşaatlarınızda
GERÇEK EKONOMİ
YÜKSEK KALİTE
BÜYÜK KOLAYLIK

Normal demirde
%45'e kadar
tasarruf

nasa İNŞAAT SANAYİİ ve TİCARET A.Ş.

■ **GENEL MÜDÜRLÜK:**
CUMHURİYET BULVARI NO: 139/3, İZMİR
TELEFON: 12 62 19 - 25 35 52 TELGRAF: NASA-İZMİR
P.K.90 ,TELEKS 52289 HULD TR

■ **FABRİKA:**
ÇELİK HASIR FABRİKASI
ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ
P.K 19,TELEFON: 2731-3252 MANİSA

■ **ANKARA BÜROSU:**
KIZILAY EMEK IŞHANI KAT 12 NO:1200
TELEFON: 18 83 88 ANKARA

TSE

TSE garantisi ile

SENTEL

EMAYE BOBİN TELLERİ

Elektro-Magnatizmanın aranan markası

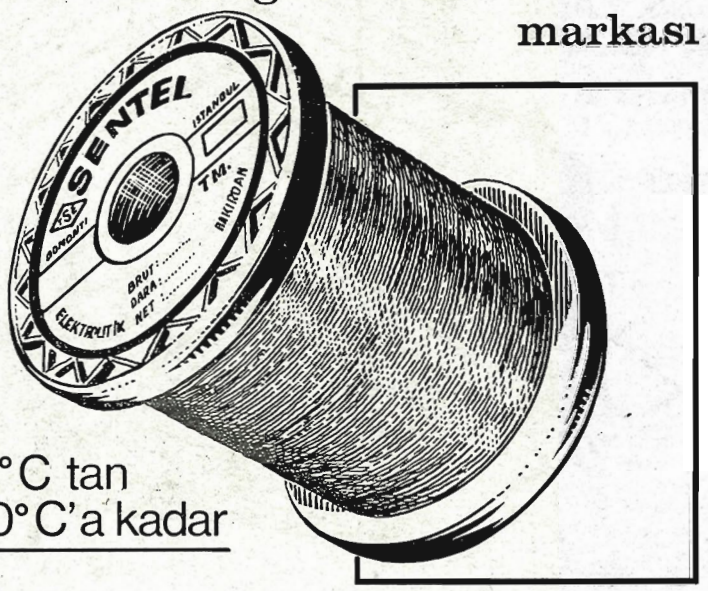

90° C tan
180° C'a kadar

mars

SENTEL
EMAYE BOBİN TELİ SANAYİİ A.Ş.
Yeniyol Birahane S.14 Şişli-İstanbul

Tel. 404242-403830

tüm bakır kablo ve emaye tel çeşitlerinde

çifte güvence

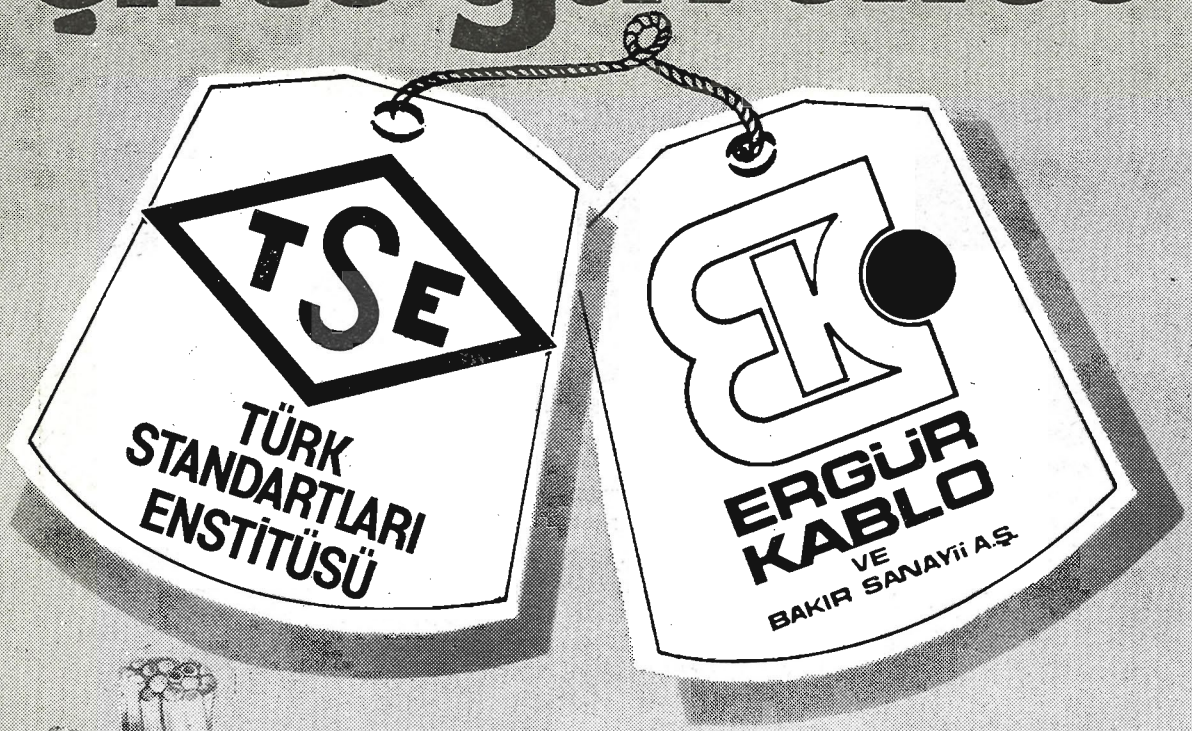

Ulusal kaynaklarımızı değerlendiren en güçlü kuruluşlardan biri olan Ergür Kablo; modern tesislerinde en son teknik yeniliklerle ürettiği bakır kablo ve emaye bobin teli çeşitlerini T.S.E. belgesiyle, kalitesinin üstünlüğünü Ergür Kablo markasıyla pekiştirerek sunar çifte güvence ile tüketiciye...

Bu çifte güvence, gelişen ekonomimizin ve tüm ihtiyaç sahiplerinin de en büyük güvencesidir.

ERGÜR KABLO VE BAKIR SANAYİi A.Ş.

uzman kuruluş

MERKEZ :
Okçumusa Cad. Tezgül İş Hanı No. 2
Kat 1-2 Karaköy - İstanbul
Tel: 43 65 66 - 43 65 67 Telex : 23464 EKS-TR

FABRİKA :
Sanayi Sitesi 665 Sok. No. 2-12 Denizli
Tel: 30 24 - 25 26